УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у Вівторок в Едмонтоні під ч. 10012-109 Стріт.
Річна передплата $2.00
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708.

Vol. XIII. No. 40. Edmonton, Alberta, Tuesday, October 1, 1940.

Едмонтон, Алберта, понеділок, 1. жовтня, 1940. Число 40. Рік XIII.

За Британією Побіда Певна Сказав Король

У понеділок ввечері, як наш часопис уже був на пресі, до Британської Імперії промовив її король Юрій VI. Свою радіопромову він виголосив із підземельного протилетунського сховку в хвилині як над Лондоном бушували ворожі аеропляни.

Промова короля до народів Імперії була підбадьорююча і повна лицарського духа. Він сказав, що боротьба Великої Британії ведеться за найвзнесліші ідеали світу — за всіх тих, що їм дорога воля і свобода. Тут і причина, чому всі свободолюбні народи стоять на боці Вел. Британії, не лиш духом, але й ділом. Приятелі обидвох Америк доказали свою прихильність до великих змагань Великої Британії багатьома способами, між іншим поважними дарами для тих, що борються й терплять у боротьбі за високі ідеали гуманности й братерства.

"Ми стоїмо проти ворога у перших лініях боротьби, охороняючи свободи й традиції, які нам передали наші предки. У хвилині як британський народ готовиться до останньої спроби, за ним багато є такого, що піддержує духа, за ним є добра воля свіх народів світу, тих народів, що їм дорога ідея свободи. Ті народи засвідчили свою прихильність до нас безперервною струєю дарів для потерпівших, а також іншою помоччю: допомогою Британії в її воєнних змаганнях."

Звертаючись до народів Імперії, король сказав:

"Боротьба матірнього краю є також боротьбою цілої родини британських держав, тому не диво, що для матірньої землі напливає постійна поміч з країн Імперії, що дає певне забезпечення остаточній нашій перемозі."

Король сказав, що Лондон сьогодні стоїть як форпост у боротьбі за Британію. Хоч і другі міста Британії терплять від ворожих бомбардувань, одначе Лондон несе найважчий тягар "варварських атаків ворога".

Говорячи про терпіння, що їх змушені тепер переносити Британці, а до котрих так часто навідуються король з королевою, король сказав: "Цієї ночі наші серця є з ними. А їхня відвага і впертість, їх віра в щасливе докінчення цього важливого діла, за яке бореться наш край, віра в остаточну побіду, є захотою для решти нас кріпко вистояти аж до щасливого кінця."

У тій своїй промові король спімнув також про затоплення корабля, що віз британських дітей до Канади, а який затопили Німці. Осуджуючи той акт як мордерчий, король висловив щирі симпатії для батьків тих потоплених невинних жертв.

Король проголосив створення нового почесного відзначення для мужчин і жінок усіх станів цивільного життя. Те нове відзначення буде відоме як Георгіївський Хрест заслуги. Цей медаль буде другий після Хреста Вікторії, що є найвищим відзначенням для осіб у військовій службі.

Японія, Італія й Німеччина Підписали Мілітарний Пакт

В РИМІ КАЖУТЬ, ДО ДОГОВІР ЗВЕРНЕНИЙ ПРОТИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Німеччина, Італія й Японія підписали в пятницю мілітарний і економічний договір на 10 літ. Тим пактом вони зобовязалися співпрацювати для встановлення 'нового порядку' в Европі й Азії. Пакт входить негайно в життя і має 6 точок:

1. Японія признає й шанує провідництво Німеччини й Італії у творенні нового порядку в Европі.
2. Німеччина й Італія признає й шанує провідництво Японії у творенні нового порядку на великих просторах Азії.
3. Німеччина, Італія й Японія годяться співпрацювати у своїх змаганнях створити новий порядок в Европі й на великих просторах Азії, і взаїмно один другому помагати всіма і всякими економічними, політичними та мілітарними засобами, коли б на них напала якась держава, що не є вмішана в теперішню европейську або хінсько-японську війну.
4. Негайно будуть створені технічні комісії, до яких вишлють членів Німеччина, Італія й Японія.
5. Німеччина, Італія й Японія заявляють, що повищий пакт зовсім не торкає політичного стану якогонебудь з договорів, заключених між котроюсь з трьох держав і совітською Росією.
6. Договір входить в життя негайно, є заключений на протяг десять років і може бути поновлений.

Новий договір підписано в Берліні серед незвичайно виставної церемонії. Заграничні дипльомати, представники заграничної й німецької преси й інші достойники зібралися в великій прийомній салі канцлерської палати, коли читано текст договору в кількох мовах і передавано через радіо по цілому світі.

Договір пірписали: Рібентроп — німецький міністр заграничних справ, Чіяно — італійський міністр заграничних справ і Собуру Корусу — японський амбасадор. Присутній був також Гітлер і після підписаня опустив салю.

Крім проголошених артикулів договір має тайні клязулі.

ЩО ГОВОРЯТЬ ПРО ПАКТ У БЕРЛІНІ, РИМІ Й ТОКІО

Рібентроп назвав пакт "союзом трьох найсильніших держав у світі". Він сказав, що договір звернений проти "тих підштовхувачів до війни в світі, які хочуть продовжувати й поширити війну." Рібентроп далі сказав, що "договірні сторони щиро і з вдячністю приймуть співпрацю кожної держави, що бажає їм помогти створити інший порядок в Европі й на великих просторах Азії".

Чіяно говорив подібно, як Рібентроп. Він ніби запевнював, що "договірні сторони не мають заміру на нікого нападати або комусь загрожувати". Але в авторитетних фашистівських кругах у Римі заявили, що новий економічний і мілітарний пакт Японії, Італії й Німеччини має за ціль перешкодити приступленню Злучених Держав до европейської війни.

Японці винують головно Злучені Держави за підписання пакту між Римом, Берліном і Токіо. Японська преса пише, що Злучені Держави змусили Японію стати по стороні Німеччини й Італії, поборюючи від девяти літ японську політику на Далекім Сході. Японська преса старається переконати світ, що Злучені Держави є неприготовані до якої небудь мілітарної акції на Спокійнім Океані.

ЗАСПОКОЮЮТЬ РОСІЮ

В дипльоматичних колах цікавляться, яке становище займе советська Росія до німець-

(Докінчення на стор. 2)

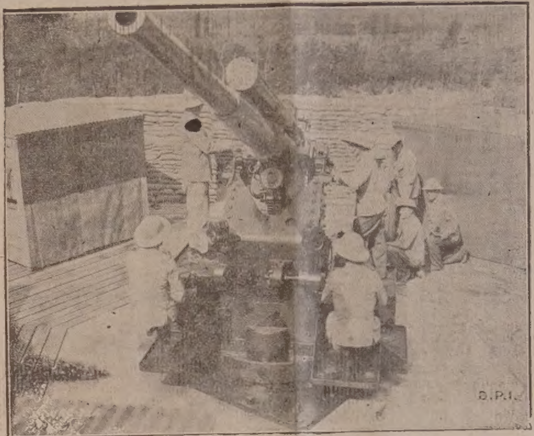

Протилетунська гармата на побережжі східної Канади, готова сипнути залізом на привіт ворожому літакові, якби який заблукався.

ВИПРАВА НА ДАКАР

На зах. побережжю Африки є французька кольонія Сенегаль з надморським містом Дакар. Той порт є воєнноморською базою для французької фльоти й має велике стратегічне значіння. Ворожі субмарини й літаки могли б з нього робити багато шкоди для британських транспортових і торговельних кораблів.

Кватира генерала де Голя, який стоїть у проводі руху "Вільної Франції", дістала інформації, що перед двома місяцями прилетіли до Дакар німецькі й італійські офіцири. Була обава, що уряд Петена може відступити Дакар на базу для німецьких і італійських субмарин і літаків. І генерал де Голь постановив захопити Дакар під свою владу, тим більше ,що на його сторону вже перейшли французькі кольонії в середущій Африці і французька Західня Африка.

Дня 23-го вересня ген. Де Голь підплив зі своїм військом перед Дакар. Його акцію спомагала британська воєнна фльота.

Ген. де Голь вислав човном 3-х своїх офіцирів з французьким державним і білим прапором до команданта Дакару, щоб візвати його до здачі. Але той казав стріляти до човна і два з парляментарів були ранені. Вони завернули. Тоді артилерія з фортів і воєнних кораблів почала обстрілювати експедицію ген. де Голя і британську фльоту. Британці відкрили вогонь на Дакар і так почався бій.

Битва тривала три дні. Ген. Де Голь кілька разів пробував висадити десант на беріг, за кожним разом залога Дакару їх відбивала й завертала на кораблі. Виявилося, що командант Дакару мав 6,000 війська й сильну фльоту — один панцирник, три кружляки, три торпедовці й невідоме число субмарин. Щоби взяти силою Дакар, на те треба було поважної сили і правильної операції. Третього дня експедиція Де Голя перервала бій і відплила.

Страти в людях були по обох сторонах. Французи в Дакар стратили крім того дві субмарини.

Ген. Де Голь заявив в комунікаті, що він не мав заміру проливати братню французьку кров і прибув тільки з незначною силою в переконанні, що генеральний губернатор добровільно перейде на його сторону.

Британське міністерство інформації подало в комунікаті, що "ніколи не було заміром Британії зайти в поважні бойові ділання проти тих, що визнають уряд Петена—Лявала в неокупованій Франції і що самий Де Голь не хоче бути причиною кровопролиття між Французами."

За невдачу експедиції на Дакар винують Де Голя, який не мав добрих інформацій про те, яке становище займе генеральний губернатор Дакару до його справи. Говорять, що на місце Де Голя має прийти інший провідник руху "Вільної Франції".

МАДАГАСКАР ДІСТАВ УЛЬТИМАТ ВІД АНГЛІЇ

З Віші, осідку французького уряду, подають: Генеральний губернатор Мадагаскару дістав наказ, щоб прилучив кольонію до руху під проводом генерала Шарль де Голя. Коли ж відмовиться, Англія буде його бльокувати своїми кораблями.

Губернатор запевнив уряд Петена, говориться в тому комунікаті, що він не прийняв англійського домагання.

(Мадагаскар великий острів на Індійськім Океані і є відділений від східньої Африки смугою моря, що зветься каналом Мозамбік. Його побережжя має 3,000 миль довжини і 4,000,000 населення. Франція набула ту кольонію в 1896 р.)

До Англії прибула перша ескадра американських контрторпедовців, які Англія набула в заміну за воєнноморські бази. Кораблі зробили 2,500 миль дороги зі східньо-канадійського порту. Німецькі субмарини пробували їх заатакувати, однак без успіху.

ХТО ЗМІНЯЄ МЕШКАННЯ МУСИТЬ ПОВІДОМИТИ ОТТАВУ

Багато людей переноситься на інше мешкання 1. жовтня. Таке перенесення може бути коштовне для тих, хто забудеться повідомити домініяльний статистичний уряд про зміну адреси.

Домініяльний статистичний уряд завідує реєстраційними рекордами і припис про реєстрацію наказує, що кожна особа, яка змінить місце замешкання, мусить повідомити статистичний уряд напротязі 14 днів, або підлягає карі до $50.

Хто змінить мешкання, не дістає нової реєстраційної картки, але зміна адреси мусить бути занотована на реєстраційних документах в статистичнім бюрі.

Особи, що одружаться, також мусять повідомити статистичний уряд.

Жених не дістає нової реєстраційної картки, дістає тільки його жінка, яка через одруження зміняє своє прізвище.

ДАЛЯДІЄ І ҐАМЕЛЄН ОБЖАЛОВАНІ

Виготовлено акт обвинувачення, звернений проти бувшого французького премієра Далядіє і проти Ґамелєна, бувшого начального команданта французької армії. Першого обвинувачують за те, що не підготовив і виповів війну, а другого за те, що зле вів війну й її програв.

Перетягають Болгарію на Сторону Осі

Є можливе, що Болгарія й Еспанія приступлять до нового німецько - італійсько - японського союзу. Таке говорять в італійських політичних кругах.

Якщо Болгарія приступить до нового союзу — говорять заграничні обсерватори — то зробить це ради "безпеки" перед Грецією, від якої домагається виходу до Егейського моря через Тракію, і перед сусідньою Туреччиною, яка є в дружбі з Англією.

Такий союз Болгарії з державами осі матиме за ціль ізолювати Туреччину.

В Римі говорять, що Італія і Німеччина хочуть по свойому зробити порядок в полудново-східній Европі. Альбанія й Болгарія мали б дістати частину грецької території.

Однак у болгарських урядових кругах кажуть, що там нічо невідомо про плян, щоби Болгарію втягнути в мілітарний союз як зброю проти Греції й Туреччини. Все ж у Софії сподіються, що з Риму й Берліну вже скоро надійде "запрошення" на конференцію з Німеччиною й Італією. Тому король Борис мав нараду зі своїми міністрами і два з них поїдуть до Риму й Берліну, скоро тільки зайде потреба.

КАМПАНІЯ ПРОТИ ГРЕЦІЇ

Болгарська преса повна нападів на Грецію. Ті, що визнаються на тому, про що іде, кажуть, що це початок кампанії за доступ Болгарії до Егейського моря. Це знову означає, що Греція малаб відступити Болгарії деякі пристані, а відступлення такої території Болгарії, означалоб для Греції втрату сусідства з Туреччиною. Крім Румунії, Греція і Туреччина були найбільшими противниками ревізії договорів, чого домагалася Болгарія, щоб таким чином дістати назад Добруджу від Румунії, деякі землі в Югославії, а вкінці пристані в Греції.

Золото Карла. З Румунії подають, що Карло забрав із собою понад $1,000,000 в золоті.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

ПОМЕР Д-Р ЕВГЕН ПЕТРУШЕВИЧ

Американська "Свобода" одержала вістку, що дня 29. серпня 1940 р. помер у 77 році життя д-р Евген Петрушевич, бувший голова Української Національної Ради, а потім президент Західньої Области Української Народньої Республики.

Похорони бл. п. Президента ЗОУНР відбулися в Берліні, дня 4-го вересня, на тому самому католицькому кладовищі, де спочиває полк. Дмитро Вітовський, перший воєнний міністр Західньої Области Української Народньої Республики. Похорон відправив о. пралат д-р П. Вергун.

В.Й.П.

РОЗГРОМ 50,000 НІМЕЦЬКОГО ВІЙСЬКА НАД АНГЛІЙСЬКИМ КАНАЛОМ

Ню Йорк Геральд Трібюн подає 24. вересня донесення з Лондону, що на підставі невтральних обрахунків Німці стратили по тому боці каналу між 50 і 60 тисяч своїх вояків, яких призначено було для нападу на Англію. Це сталося частинно через британські повітряні бомбардування, а частинно через бурю, як знялася була тиждень перед тим і порозбивала на морі велику силу німецьких поромів з військом.

Епископський Ординаріят віддав до душпастирської обслуги Всеч. о. М. М. Сирникові парохію в Давфин і околиці. Йому до помочі назначено Всеч. о. Вол. Фірмана.

На пароха в Іст Килдонан, Ман., назначено Всеч. о. І. Шпитковського.

Всеч. о. А. Роборецький обняв парохію св. Йосафата в Вест Торонто, Онт.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ПОСІЩЕННЯ ЇХ ПРЕОСВЯЩЕНСТВА:

В неділю, 6. жовтня, Архиєрейська Служба Божа о год. 10. в Годжвил, Саск.

Пополудні о год. 5. Архиєрейське Посіщення в Ґленворт, Саск.

ЖЕРТВИ, ЩО ВПЛИНУЛИ ДО ЕПИСКОПСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ ВІД УКР. КАТОЛ. ПАРОХІЙ

На Катедратик:

Парохія Пресв. Евхаристії Іст Килдонан, Ман., (за місяць вересень) $5.00
Парохія в Лейдівуд, Ман. 6.70
Парохія в Гадашвил, Ман. 2.70

На Семинар:

Парохія в Лейдівуд, Ман. 4.00
п. Василь Василишин, св. Покрови, Вінніпеґ 1.00
п-і Варвара Марцинів, св. Покрови, Вінніпеґ ..... .50

На Петрів Гріш:

Парохія в Кенора, Онт. . 8.15

Всім жертводавцям складає щиру подяку

ЕПИСКОПСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ

Британці Бомбардують Військові Осередки Ворога

Німці далі пробують без успіху здобути перевагу над британською повітряною фльотою і вживають до нападів величанські чотиро-моторові бомбовики, які охороняють сотки боєвих літаків звичайної величини. В минулім тижні не було дня й ночі, щоб не було налетів на Англію. Та з кожним тижнем приходиться Німцям тяжче. Звичайно їх формації розганяють протилетунські батерії, а над Лондоном англійські швидкі літаки. Тому й шкоди тепер менші від німецьких нападів.

Англійські літаки не перестають нищити німецькі бази здовж морського берега в Голяндії, Бельгії, Франції і самій Німеччині.

З Віші подають, що наслідком постійних бомбардувань німецькі бази у Франції потерпіли до тої міри, що їх не можна вдержати. На протязі минулого тижня був бомбардований Берлін чотири рази, один раз через пять годин. Були два нічні напади на Кіль, головну базу німецької воєнної фльоти. В багатьох містах збомбардовано склади ґазоліни, рафінерії нафти, муніційні фабрики, залізничі магазини. Таке повторяється звичайно кожної ночі. Велика німецька рафінерія нафти в Маґдебурґу згоріла до тла а вогонь було видно на 60 миль довкруги. Кажуть також, що в ночі з вівтірка на середу англійські напади були головно спрямовані на великі порти Гамбурґ і Бремен і залізничий вузол Гам, один з найважніших у західній Німеччині.

Німецькі комунікати говорять — як звичайно — що потерпіли тільки цивільні й невійськові обєкти.

Кажуть, що Еспанія хоче зайняти Ґібральтар

Римський часопис "Іль Пополо ді Рома", що стоїть близько до італійського міністерства заграничних справ, написав 25 вересня, що Еспанія рішилася дати Італії й Німеччині поміч у їхній війні проти Британії.

Тай часопис пише, що Еспанія хоче дістати Ґібральтар а також мати більший уділ у Мароку (в північній Африці). Відносно Марока той часопис пише дослівно так: "Еспанія вибрала найдогідніший час, бо тепер до її голосу прислухуються вважніше як коли, тоді, як Британія користаючи з загального завішення оружжя, що його підписала її бувша союзниця (Франція), старається опанувати французьку кольоніяльну імперію."

У заграничних колах пояснюють цей висказ як старання захопити від Британії Ґібральтар і в той спосіб відвернути можливість злуки французької північної Африки з військом ген. Шарля де Ґоля, провідника тих Французів, що далі боряться по стороні Англії.

Ті ж заграничні кола догадуються, що Німеччина старається дістати від Еспанії позволення висадити там свої війська в цїли захоплення Ґібральтару.

Щоб достачити деревної папки для ґазети, що має 24 сторін, треба кусника дерева на два цалі високого, 3 цалі широкого, та 4 цалі довгого.

Поважані Читачі!

Через літні місяці ми Вас багато не турбували з вирівнанням Вашої передплати.

Одначе тепер Вам легше вирівняти свою належитість і ми певні, що **Ви зумієте оцінити ту прислугу,** що її зробило для Вас видавництво, посилаючи Вам часопис на кредит тоді, коли Ви не могли заплатити. **Ми певні також, що Ви радо віддячитесь видавництву за те,** присилаючи свою належитість при найближчій нагоді.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

РОЗКІШНА КАВА...

Коли хочете мати каву, що смакує краще, додайте при запаренню до кавника або перкулятора **ЦИКОРІЇ ФРАНКА. Отримаєте каву незрівняної доброти, смаку й ароми.** Спробуйте **Цикорії Франка** ще нині.

Кава приправлена Цикорією буде вас менше коштувати.

Виріб Зл. Д. А.

Можна дістати в ліпших гросеріях.

HEINR. FRANCK SONS. INC. FLUSHING. N. Y.

ЯПОНІЯ, ІТАЛІЯ Й НІМЕЧЧИНА ПІДПИСАЛИ МІЛІТАРНИЙ ПАКТ

(Докінчення зі стор. 1)

ко - італійсько - японського пакту. Однак советський уряд мовчить, мовчить також советська преса. Також невідомо, чи советський уряд заздалегідь був повідомлений про заключення пакту. Але таке виходить, що пакт підписали держави, які два роки тому заключили між собою договір проти московського комінтерну, значить проти Росії.

До пакту Рим - Берлін - Токіо втягають ще Еспанію, яка теж належала до пакту проти комінтерну. Коли взяти під увагу, що Німеччина здобула рішаючий вплив на Румунію й загарантувала її границі проти Росії, і що минулого тижня Фінляндія перепустила через свою територію німецькі війська до північної Норвегії, де вони будують укріплення проти дальшої експедиції Росії в північній Европі, то виходить, що Гітлер знову заходиться біля відновлення пакту проти комінтерну. Третя точка договору Рим - Берлін - Токіо може відноситися так добре до Злучених Держав як і до Росії. Тому в англійських дипльоматичних кругах уважають, що цей новий пакт звертається також проти Росії. В пятій точці угоди Німеччина, Італія й Японія заспокоюють Росію, але вона ледви їм повірить. В поінформованих советських кругах у Лондоні заявили в пятницю, що позиція советської Росії в світлі німецько - італійсько - японського мілітарного пакту є "небезпечна й дуже грізна."

БРИТІЙСЬКА ПРЕСА БАЧИТЬ НЕДАЛЕКИЙ СОЮЗ МІЖ ЗЛ. ДЕРЖАВАМИ І БРИТАНІЄЮ

Британська преса без вийнятку стала на становищі, що головним наслідком нового німецько - італійсько - японського союзу буде те, що Злучені Держави ще тісніше звяжуться з Великою Британією.

"Дейлі Мейл' привязує велику вагу до конференції між президентом Розвелтом і британським амбасадором лордом Лотіяном. Часопис пише, що договір незвичайно великої ваги між Злученими Державами й Великою Британією майже викінчений.

Англійська преса однозгідна що новий пакт звернений проти Злучених Держав. "Нюз Кроникл" заповідає в редакційній статті приступлення Злучених Держав до війни. "Ди Мейл" пише: Ні Велика Британія ні Америка не здрігнеться перед вигойкуванням Рібентропа про "новий порядок", за яким стоїть 250,000,000 людей."

"Менчестер Ґардіян" пише: "Гітлер розраховує на те, що як Злучені Держави приступлять до війни проти нього, то Японія їх заатакує і Злучені Держави мусітимуть перше звернути увагу на Далекий Схід. Але цей рахунок є фальшивий. Злучені Держави мають великанські ресурси для ведення війни на багатьох фронтах — економічні, мілітарні й інші."

СОЛІДАРНІСТЬ ДВОХ АМЕРИК ТЕПЕР ЗАПЕВНЕНА — КАЖУТЬ У ЗЛ. ДЕРЖАВАХ

Сенатор Питмен, витуючи ратифікацію договору всіх американських держав на панамській конференції сказав, що вона є доказом всеамериканської солідарности й держави західньої півкулі є рішені протиставитися всякій агресії, яка може зродитися з німецько-італійського союзу з Японією.

У вашингтонських урядових кругах є тієї думки, що новий пакт є звернений головно проти Злучених Держав. Однак нема познак, щоб заграничча політика Злучених Держав тепер змінилася.

АМЕРИКАНЦІ ВИЇЗДЯТЬ З НІМЕЧЧИНИ

Берлінське радіо подало в суботу, що члени американської кольонії в Берліні думаютьс про те, яку безпечну дорогу вибрати до виїзду з Німеччини до Злучених Держав. Багато Американців приготовляються до виїзду, бо на їх думку "Злучені Держави приступають до війни."

НОВИНИ ЗІ СВІТА

Мадярский терор у Семигороді

Румунська влада обвинувачує офіційно мадярських вояків за злочини, подібні до тих, яких допускалося мадярське військо в Карпатській Україні, коли її здобувало. Виходить, що мадярські вояки поступають тепер теж по звірськи і з румунськими селянами в Трансильванії. Румунський уряд доводить, що Мадяри оббили цвяхами тіло румунського селянина, в якого домі знайшли румунський прапор, що змасакрували цілі румунські родини, що вішали румунських учителів на церковних хрестах, наливали до ран оцту, рубали людей сокирами зате що мали румунські відзнаки, та що подекуди румунська кров плила як вода в ріці...

В місті Беліу змасакровано 10 Румунів. В місті Гейдун румунський професор одержав кулю в плечі, від чого згинув. Тут рівнож побито інших Румунів. В Тресні Мадяри закололи багнетами священика, а румунського професора повісили на церковному подвірі. В Труджі Мадяри зрабували доми Румунів та побили їхніх мешканців. В Дей Мадяри розібрали румунських резервових старшин та вели їх нагих через місто. Тут рівнож Мадяри згромадили 100 румунських дітей та казали їм чистити вулиці міста.

В Румунії повстало велике обурення зприводу переслідувань Румунів в Трансильванії. На підставі віденської угоди, вони мали одержати рівні права.

ПЕРЕМИШЛЬ — СОВЄТСЬКА ТВЕРДИНЯ

Московський денник "Правда" пише, що совєтська влада сильно укріпила Перемишль і ріку Сян проти Німеччини. Перемишль, каже "Правда", це другий російський Кронштадт. В тім місті, де сходяться кордони чотирьох держав — а саме Росії, Німеччини, Словаччини й Мадярщини, Москва держить війська Київської військової округи під командою ґенерала Голікова, одного з близьких півробітників комісаря війни Тимошенка.

Націсти гордують Словянами

Німецький журнал "Ноєс Фолк" (Новий Народ) закликає Німців зберігати расову чистоту навіть тоді, коли успіхи у війні доводять до близького співжиття з населенням завойованих країн. "Обовязок кожного Німця й Німки, мовляв, ухилитися будь яких стосунків з іншими расами, а особливо зі Словянами. Кожний інтимний звязок Німців з нижчою расою це гріх проти майбутньости власного народу."

В Західній Україні видають 68 ґазет

З Москви повідомляють, що в Західній Україні видають тепер 68 часописів.

Це мабуть усі ґазети, значить українські, польські, жидівські й московські. А до того це все — большевицькі ґазети, бо народні видання Москва заборонила.

Треба ствердити, що це показує, що число ґазет в Західній Україні зменшилось після приходу туди Москви.

Навіть у польській неволі самих українських ґазет в Зах. Україні було 111.

Боротьба в Україні за збіжжя

Як щороку так і тепер, але в більшій мірі ніж звичайно, відбувається, особливо в Україні, боротьба між колхозами, які всіма способами затягають постачання збіжжя державі, та московським урядом, що поспішає його з них видавити. "Ізвестія" з 21. VIII пишуть: "На колхозних токах лежать десятки міліонів пудів збіжжя, але вивіз його до державних складів та елеваторів зорганізовано зле. Замість того, щоб використати зручно живе тягло, полишається в багатьох районах збіжжя самопливу. Курщина здала в минулім році до 15. VIII. 65% вимолоченого збіжжя, а в цім лиш 25 процент. Величезні маси збіжжя лежать також і в Краснодарськім а Орджонікідзівськім краях та в областях Запоріжській, Миколаївській, Одеській, Полтавській та інших. У Запоріжжі минулого року було здано перед 15. VIII. 40 процент вимолоченого збіжжя, а в цім 28 процент, на Миколаївщині відносно 28 і 18 проц., на Одещині 18 і 12 процент, на Полтавщині 23 і 11 процент. В багатьох місцевостях збіжжя постачається дуже вогким (більше важить) і засміченим. В багатьох районах устійнився злий звичай постачати ґірші ґатунки збіжжя замість кращих, замість пшениці й жита — ячмінь і овес. Дуже затягається також зворот позичок державі та натуральна оплата збіжжям Машинново - Тракторних Станцій. Цим способом відзначаються Краснодарський та Орджонікідзівський край.

Повідомляється й про інші способи боротьби за збіжжя. "Ізвестія" з 25 VIII. пишуть: "ЦК Комуністичної Партії України розглянув справу протидержавного поступовання в Джулинськім районі Винницької области, де перший секретар районного комітету Чугунов, зарядив управам колхозів видавати колхозникам збіжжя на рахунок відроблених днів праці без огляду на те, чи було постачено державі цілу призначену кількість збіжжя. За це його знято з роботи й віддано під суд..."

Не багато краще постачається й городину, хоч після нового закону постачання означеної кількости городини з кожного колхозного гектару є обовязковим. Після повідомлення "Ізвестій" було постачено торік до 15. VIII. 297,000 тон городини, а цього року 341,000. В Москві городини повно, а "в Горкім замість належних 31,542 тон, було постачено лиш 1,464..."

Чому Москва зброїться

Для підсилення червоної армії покликано до активної служби ще два річники.

"Правда" в Москві пояснює це тим, що "у звязком з досвідом війни змінились методи навчання червоної армії."

Часопис "Труд" пояснює, що "міжнародні відносини дуже заплутані"; "друга імперіялістична війна стає все лютіша, а советська країна оточена капіталістичними державами. Тому мусить бути готова на всяку несподіванку.

ВЕЛИЧЕЗНІ ЗАКУПИ АНГЛІЇ В АМЕРИЦІ

Відколи Велика Британія проголосила війну проти Гітлера, рік тому, вона купила у Злучених Державах ріжних товарів на суму два біліони долярів і як війна буде продовжатись, то Велика Британія купить ще товарів за два біліони.

Не було майже такого предмету, якого Велика Британія не купувалаб у Злучених Державах. Тих предметів можна рахувати на сотки, одначе як воздушна війна стає завзятіша то натиск є все більший на літаки. Коло 1,200,000,000 долярів в контрактах першого року були на літаки.

Тут слід згадати що із замовлень першого року не виконано більше як на 500,000,000 долярів. В багатьох випадках треба було збудувати нові фабрики й Велика Британія платила за будову, поки можна було зачати продукцію. В деяких випадках треба було погодитися із Злученими Державами на міру та якість предметів, щоб вони були однакові для обох держав, а це також впливало на опізнення.

Щоб заплатити за замовлення готівкою, як того вимагає закон невтральности, Велика Британія посилала до Америки золото майже по сто міліонів долярів тижнево. Воно приходило з копалень Південної Африки та Австралії, з банкових пивниць Лондону, а найчастіше з Канади, де багато його зложено або ще перед війною або й доставлено під конвоєм вже вчасі війни.

Щоб довершити ці величезні купна, Англія має масу агентів та урядовців головно в Ню Йорку, де є їх більш як 1,000 людей. Більшість з них є Канадійці, одначе є багато й Американців і то навіть на високих становищах. Їх "босом" є Артур Б. Порвіс з Монтреалу, Англієць, що прожив 25 літ в Канаді.

Генрі Форд попирає Вилкія що кандидує на президента Злучених Держав.

АМЕРИКА ПРИСПІШУЄ ОБОРОНУ АЛЯСКИ

Уряд Злучених Держав поспішно розпочав будувати укріплення на Алясці з огляду на дві можливости. Перша — це японсько-російська умова, а друга — це розвиток подій в Европі. Через Аляску може прийти головний напад з Азії, подібно як через Гаваї. Тому Америка будує оборонні форти цілого західнього побережжя.

Міліони долярів видається тепер на оборону Аляски. 600 людей працюють день і ніч для розбудови великого летунського майдану в Фейрбенкс. Друга військова база для воєнних літаків будується в Анкоредж і туди вислано 700 мужчин разом з військовим вирядом. Таксамо укріплюють місцевість Сітка на острові Бараноф та острів Кодяк на Тихому Океані. Ці укріплення будує Америка тому, що недалеко вже примістилися російські війська, а серед теперішніх відносин годі передбачити, що може статися.

Московська руїнницька господарка в Україні

Ґазета "Ізвестія" з Москви, у виданні з 17 серпня, 1940, писала:

"На Україні виконано величезне народньо - господарське завдання. Від минулого літа до 1 серпня перенесено до колхозних осель до 188,000 колхозних дворів. Тимсамим закінчено перенесення хуторів по цілій Україні за виїмком Житомірщини, де хуторів було найбільше, Миколаївщини та Одещини. Недалекий кінець хуторів, що затримували господарський і культурний розвиток широких мас українського селянства, особливо на Поліссі.

"Обчислено, що 20,000 хуторських господарств зазначених переселеними, ще не осіли в нових оселях. Є там такі хати, яким бракує лиш даху, а є й такі, яким бракує і стін, хоч народній комісаріят земельних справ советської України і вважає, що переселення хуторів на Полтавщині вже закінчено, але вдійсности майже половина хуторських господарств, цебто до 10,000 ще не урядилися в нових оселях."

АМЕРИКА СЛІДИТЬ ЗА НАЦІСТАМИ Й КОМУНІСТАМИ

Федеральний ґенеральний прокуратор Роберт Джексон сказав, що американський уряд пильно слідить за діяльністю націстів і комуністів в Америці.

Він додав, що на шпіонажу Америка має контр-шпіонажу яка ліпше ділає ніж арештування підозрілих осіб.

Джексон також зазначив що уряд не бажає собі доносів усяких добровольців.

В СОВЄТАХ МІТІНҐУЮТЬ

Совєти наказали всюди святкувати річницю "злуки" Західньої України і Білоруси влаштовуванням масових віч.

ВИ МОЖЕТЕ **Купити Нову**

стрімлайнд кухню для дров і вугля так тано як і старої моди кухню.

Ця нова кухня **JEWEL** є найліпшої вартости кухонь у Канаді, зі слідуючими приладами:
Цілий фронт покритий емалією;
Завіси і пружини дверей печі закриті;
Палюх ґрубо виложений спіжю. Має потрійні грати.
Теплу шуфляду накривають дверцята на бирінгових завісах.
Степ ін бейс.

МАЄМО **величину для ваших потреб**

Ця нова кухня "Джювел" є фабрикою гарантований продукт, по ціні можливо найнижчій.
Пишіть у своїй рідній мові, як бажаєте, а ми вам скажемо, де можете побачити цю кухню і як можете її купити на догідні рати.

Clare Bros. & Co.
DEPT. C
Winnipeg, Manitoba

Загроза чужинцям у Франції

Новий французький уряд Петена на останньому свому засіданні ухвалив ужити певних заходів проти чужинців, як Жидів так і не-Жидів, які оселилися в Франції до наступу Німеччини і є небезпекою для країни.

Урядова заява вказує на те, що таких чужинців надзвичайно багато. Для очищення Франції від чужинців, багатьох натуралізованих чужинців позбавлять прав горожанства.

У Франції багато також Українців).

НІМЦІ ЗМІНИЛИ ПЛЯН НАПАДУ НА АНГЛІЮ

Знавці военного діла приходять до переконання, що Гітлер змінив свої давні пляни щодо нападу на Англію, а можливо, що їх таки цілковито занехав, принаймні хвилево. Вправи, які переводжено з військом на Англійськім каналі мали коштувати Німців тисячі жертв у людях, що потопились. Тепер Німці думають над тим, щоб вишукати найплиткіші місця і тамтуди перевозити до Англії першу частину вояків під охороною літаків. Але й це виглядає на самогубство. Виходить, що напад на Англію мігби коштувати міліон німецьких вояків, а вислід таки був би дуже сумнівний. З того Німці мають здавати собі справу. І тому саме не було досі того нападу на Англію, який заповіджено по німецькій вигрі в Франції.

ПРО СОВЄТИ І РУМУНІЮ

Мадярські політичні кола переконані, що Совєти мають якісь заміри щодо Румунії. Криваві інциденти на румунсько-совєтській границі далі продовжуються. Між іншим знищено міст на Пруті, що Совєти не раді з того що Залізна Ґвардія в Румунії при владі.

Полковник Іван Богун

ВЕЛИКИЙ ЛИЦАР-САМОСТІЙНИК

Івасюків образ "Богун під Берестечком" — це одна із тих рідких картин із козацького життя, що не насуває на нас сумного настрою, такого, як наприклад, "Мазепа під Бендерами". Він не вводить нас у сумовиту задуму, а пригадує своїм бадьорим укладом, що були в нас великі хвилини, часи нестримних змагань за кращу долю народу, що були в нас чільні боєвики, які своїм запалом до святої справи та незвичайною хоробрістю поривали рідне військо до бою, рятували його нераз у тяжкій потребі, як це було в бою під Берестечком, коли хан зрадив Богдана Хмельницького, забрав його з собою а козаки залишилися без проводу. Тоді то вирятував, що можна було ще вирятувати — Іван Богун.

Пригляньмося цьому лицареві.

Іван Богун був сином дрібного шляхтича, що арендував село Бубнів на Київщині. Про його молоді роки не можемо нічого сказати, бо, як більшість визначних козаків за Хмельниччини, він вигринув у повній силі віку вже в заверюсі козацьких воєн. Напевно вже в боях 1648 до 1650 рр. а може навіть раніше, його пізнали як незвичайно відважного, меткого і живого козака лицаря. Це й було причиною того, що він швидко посунувся вгору.

Ще з кінцем 1649 року він був звичайним реєстровим козаком чигиринського полку. Та вже незабаром ми бачимо його сотником того самого полку. З початком 1651 року, коли дійшло до нові козацько-польської війни, й коли згинув під Красним, на східному Поділлі, браславський полковник Данило Ничай, великий гетьман, уважаючи неабиякий Богунів талант, зробив його браславським полковником.

Тоді Богун відразу вславився хороброю обороною Винниці на весну 1651 року проти коронного польського гетьмана Мартина Каліновського: не добувши міста, польський гетьман мусів податися на Холмщину.

Потім Богун належав із своїм полком до тої частини козацького війська, що в погоні за Каліновським облягала у травні 1651 року Камянець на Поділлі.

Та найбільш уславився він у нещасливій битві під Берестечком. Перед самою битвою (у другій половині червня) він був командантом передньої козацької сторожі. Коли Татари підступом схопили Хмельницького, козаки вибрали наказним гетьманом саме Богуна. І він зараз таки почав обдумувати спосіб оборони. Обгородив табор із трьох боків возами й обкопав валом, — з четвертого боку захищало козаків болото. Тиждень тривала облога. Цілий той час довелося відбивати завзяті наступи. Нарешті Богун рішив вивести болотом козацьке військо з табору. Робив якийсь час випади, щоб не пізнати було, що думає робити, а за той час частині війська казав робити через болото греблі із возів, кожухів, свиток, наметів та всякого збіжжя, що найшлося в таборі, і через ці греблі вночі перевів більшу частину свого війська. Так тільки можна було тоді врятувати козаків від повного розгрому. А після цього нещасного бою ввесь час займався тим, що збирав і організував недобитки козацьких частин. Він знав, що Берестечком війна не покінчиться, що війська знову буде потрібно. Тимто старався відхилити Хмельницького від згоди з Поляками. А коли великий гетьман, приневолений невдачею під Берестечком, таки заключив угоду в Білій Церкві 1651 року, Богун тієї умови не підписав.

Узагалі цей визначний лицар був великий самостійник, ні з ким не хотів годитися.

Після білоцерківської угоди станув на чолі незадоволених з тієї політики Хмельницького й викликав із початком 1652 р. велике військове повстання в Україні. Короткозорі селяни бачили в ньому Богданового наступника й зовсім не таїли своєї радости, коли по Україні розійшлася була неправдива чутка, що Богун убив Хмельницького. Повстання гетьман скоро придушив, і Богун попав у його неласку. Цим треба пояснити, що не було його ані в переможній битві під Батогом (2. червня, 1652 року), ані між весільними боярами Тимоша, сина Хмельницького, коли гетьманич вибирався до Яс по дочку молдавського господаря Василя Лупула.

Але вже з початком 1653 р. він воює на Поділлі, у травні тогосамого року бере участь у другій виправі Тимоша Хмельницького на Молдавію й попадає легко ранений в Ясах у полон. Та вже в серпні тогосамого року він бється знов в Україні проти польського гетьмана Станислава Потоцького, у грудні бачимо його в битві під Жванцем над Дністром, гетьман покликує його у склад козацької комісії, що мала скласти умови угоди між Польщею. Полковник Богун цілком погодився з гетьманом, гетьман знову наділяв його довірям.

Та коли з кінцем 1653 року пішли розмови про угоду з Московщиною, знову настала велика розбіжність думок між Богуном і великим гетьманом. Не довіряючи цареві, Богун, великий самостійник, відмовився в січні, 1654, разом із запорозьким кошовим Іваном Сірком, підписати Переяславський договір та скласти присягу на вірність московському цареві. А водночас відкинув спокусливі намови з польського боку. Коли Поляки довідалися про те, що Богун не ладить із Хмельницьким у звязки з Переяславською умовою, польський гетьман Станислав Потоцький пообіцяв йому гетьманську булаву та ще якесь старосто в Україні; щоб лише відтягти Богуна від Хмельницького. З цим післав він до Богуна якогось Олексича, його товариша із молодих літ. Та Богун порозумівся якстій з гетьманом і з цього всього нічого не вийшло. Вже в березні, 1654, полковник боронить Немирова й Гумання проти Поляків, а в осени бється з польським гетьманом Чарнецьким під Браславом. Там потерпів поразку і мусів відступити з під міста. Та щоб противник не мав де загніздитись, спалив свій Браслав, потопив у річці Бозі гармати, зрівняв із землею оборонні вали, зірвав міст на Бозі й щойно тоді подався до Гумання. Польське військо пішло за ним, і в січні, 1655 році Чарнецький приступив до облоги Гумання. Та твердиню добути не вдалося, на поміч обложеним прийшов сам Хмельницький, а Богун відважним випадом із Гумання рішив битву на користь козацтва. Та на тому не кінець. У серпні, 1655, на чолі 20,000 козаків, продовжав Хмельницького в поході проти польського гетьмана Станислава Потоцького, брав участь у відомій битві під Городком, а відтак у облозі Львова. Та в 1656 році знову попсувалися відносини з Хмельницьким: Богун силкувався нахилити гетьмана помогти Польщі на Шведів, думав, що з цього вийде користь для України. Гетьман думав інакше. Але коли виринула думка про поділ Польщі, і з нею надія на самостійну Україну, Богун змінив свою думку. Його приділили з початком 1657 року, з кількома тисячами козаків, до мадярських військ, і він залишився при них, але з Ракоцієм семигородським нічого не вийшло. Коли із смертю Богдана Хмельницького (27 липня, 1657) Україна стала під загрозою безладдя, Богун, уже тоді паволоцький полковник, кинувся у вир війни, яка розгорілася в Україні за спадщину по великім гетьмані. Він станув по боці гетьмана Івана Виговського, похвалював його протимосковську настанову, в битві під Полтавою (1658 р) причинився сильно до перемоги Виговського над ворохобником полковником Пушкарем, прихильником Москви. Та коли гетьман уклав з Польщею умову в Гадячім (у вересні, 1658), самостійник Богун на неї не дав своєї згоди, не склав на ній свого підпису, покинув Виговського й перекинувся на бік Юрка Хмельницького, якого почав гаряче попирати на гетьманство. Але коли Хмельниченко, ставши гетьманом на місце Виговського, задумав піддатися Москві, Богун рішуче станув проти гетьмана, не поїхав до Переяслава (1659) і вдруге відмовився від присяги на вірність московському цареві. Зате коли дійшло до війни з Москвою, воював під Чудновом (1660) по стороні Юрія Хмельницького, й тоді розбито московського ґенерала Шереметєва. Тепер треба було миритися з Польщею: козаки заключили нову угоду з Поляками, вже гіршу від Гадяцької, бо там уже не було мови про Велике Князівство Руське, як це було в Гадяцькій умові Виговського. Богун найшовся 1661 р., в рядах польської армії, що воювала з Москвою.

Та Поляки Богунові не довіряли: з кінцем тогосамого року йому відібрали полковницьку булаву й посадили в марієнбурській вязниці у Прусії, відки звільнили його щой-

Новинки з Канади

Праця Канади для війни

Тижневий огляд подій від 12 до 19 вересня)

1) Премієр Винстон Чорчил подав у каблеграмі до премієра Канади: "Знамениті канадійські дивізії, що стоять на сторожі разом із нами, гратимуть важну ролю, як би ворогові вдалося ступити ногою на наші береги. Я дуже радий, що маю цю нагоду подякувати вам особисто за все, що Ви зробили для загальної справи, а особливо за розбудження гармонійного сентименту в новому світі. Це глибоке розуміння буде домінуючим у рятуванні Европи перед упадком у темні віки." — Відповідь Чорчила була на телеграму Мекензі Кінга, в якій він висловлював льояльну піддержку канадійського народу для Британії.

2) Рада военних цін і торговлі дістала право забезпечувати комірників перед неоправданим підношенням ціни винайму (ренту).

3) Зроблено зарядження вишколити 22,000 молодих Канадійців для военної індустрії.

4) Проголошено, що збільшений експорт до Англії вичерпав велику канадійську надвишку бейкону.

5) Рішено не торгувати й не помагати кораблям, що прибувають до канадійських портів або находяться на отвертім морі, а не мають лайсенсу на корабельні привілеї.

6) Зорганізовано відділи при департаменті военної обслуги: 1) людські ресурси, 2) матеріяльні ресурси, 3) добровільні услуги і 4) пропагандивні ресурси.

7) Видано проклямацію, якою кличеться до 30-денного військового вишколу краєвої оборони нежонатих мужчин і бездітних вдівців у віці від 21 до 24 року життя включно. В потребі можуть бути покликані й старші річники.

8) Заборонено продаж імпортованої паливної оливи для нових поливно-паливних фабрик. Ціль: заощадження американської виміни.

9) Д-р Чарлз Кемсел, заступник міністра копалень, робить поїздку по Канаді в цілі збільшення продукції золота.

Рекордовий збір пшениці в Канаді

Згідно обчисленням, Західня Канада має зібрати цего року рекордовий збір пшениці, що буде виносити біля 513,250,000 бушлів. Виглядає, що пшениця зародила ліпше чим фармері сподівалися.

Злучені Держави сподіються зібрати цего року 783,560,000 бушлів пшениці, цебто трохи більше чим минулого року.

З Лондону евакувовано від початку воздушних нападів около 100,000 жінок і дітей.

Обговорюють можливість будови нових елеваторів

Чарлз Бишоп подає з Оттави під датою 5-го вересня, що в Оттаві обмірковують справу будови нових термінальних елеваторів над Великими Озерами або десь у портових містах Східньої Канади. Ті нові елеватори мали б поемности на 100,000,000 бушлів. Ці заходи робиться у звязку з тим, щоб Пшенишна Рада могла викупити від західних фармерів як не всю то велику кількість пшениці, яку ті фармері перетримують тепер дома, бо в елеваторах нема на неї місця. Фармерські та інші суспільні й бизнесові стоваришення напирають на отавське правління, щоб воно, коли не може викупити від фармерів пшениці, дало їм певний завдаток на незакуплену пшеницю, принаймні по 40 центів за бушель, і в той спосіб облегшило важкий матеріяльний стан фармерства. Однак таке домагання правління вважає за дуже непрактичне й коштовне. Пшенишна Рада мусіла б для тої цілі найняти велике число інспекторів, котрі мали б переводити обрахунки залишеної в фармерів пшениці та вести всякі інші звязані з тим рекорди, а їм не було б кінця. Зате простий викуп пшениці за готівку багато практичніший і менше коштовний.

Для тієї то цілі і зїхались до Оттави ріжні представництва й обмірковують з урядом цілу ситуацію.

Обчислюють, що будова елеваторів може бути покінчена на протязі 3-ох місяців.

Оттавське правління віднеслося було до британського уряду, щоб той забрав давніше вже закуплену в Канаді пшеницю та поробив нові закупна. З Лондону повідомили Оттаву, що в Британії нема де тепер зложити нові імпорти пшениці бо багато приміщення тепер розбито війною, тому закуплена в Канаді пшениця мусить ще деякий час залишитися в цьому краю.

Щодо нових закупнів Лондон відповів, що Британія має тепер у себе дома пшениці ще на вісім місяців і вона за хліб не журиться. Найпекучішою справою Британії під цю пору є продукція зброї й амуніції.

Однак покищо Оттава не поробила ніяких рішучих кроків щодо пшенишної ситуації.

Конвенція канадійскої робітничої юнії в Венкувері

У Венкувері зібралися минулого тижня відпоручники Конгресу Промисловців і Робітників на свою 56-ту конвенцію. Той конгрес заступають відпоручники 175,000 зорганізованого робітництва Канади.

Між іншими ухвалами, які перейшли на тому конгресі, ухвалено домагання, щоб домініяльне правління надалі задержало в военній індустрії 8-годинний робочий день і щоб ті фабрики працювали на три шифти.

Конгрес прийняв резолюцію вінніпеґських відпоручників, яка предкладає домініяльному правлінню заплатити фармерам західньої Канади бодай по 40 центів за бушель тієї пшениці, яку вони передержують у своїх засіках, і тим, злегчило для фармерів поважну господарську ситуацію.

Від квебекських представників перейшла резолюція, яка ставить домагання домініяльному урядові, щоб той ухвалив закон, який карав би всі ті приватні установи, які не дають своїм робітником літніх платних вакацій.

На конвеції був присутній як гість Клавдет П. О'Ріллі, представник Американської Федерації Робітників. Промовлячи до зібраних канадійських робітників, він сказав, ща американське робітництво не допустить до того, щоб канадійський робітникв став невільником Гітлера, або Сталіна, або Мусолінія, або японського імператора, або якогонебудь другого самозванця-гнобителя народніх свобод.

Державна асекурація для безробітних пічне вже внебавці функціонувати

Довголітня боротьба в парляменті за те, щоб ухвалити закон, який позволив би домінії завести державну асекурацію, нарешті покінчився. Для цього треба було змінити деякі клявзулі канадійської конституції (Норт Америка Акт). Цього літа їх змінено й нарешті робітники дочекалися для себе асекурації. Та покищо вона не ввійшла ще в практичне життя, бо наперед треба зорганізувати цілий апарат.

Для цього тіла назначений уже його предсідник, що буде брати по 12,000 долярів річно, Др. Жозеф Сіроа, і його назначено на час 10 років. А ціла та установа має затруднити 3,000 урядовців, що також будуть брати платні, але вже нижчі.

Загальний кошт ведення тієї установи буде виносити річно коло 5,000,000 долярів. Виглядає це на дуже великі гроші (наприклад платня предсідника), але — як те тіло почне функціонувати, то грошей від робітників, від роботодавців і держави та інституція одержуватиме річно коло 58,000,000 долярів.

Безробітних в Алберті зменшилося на 271 осіб

З канцелярії служби праці видано в середу репорт до преси, який каже, що за останній тиждень число безробітних в Алберті зменшилося на 271 бо таке число осіб знайшло собі працю.

Нове зіставлення безробітних в Алберті виносило того тижня 2,768; тиждень передтим було їх 3,039. Рік тому безробітних в Алберті було 4,927.

В Едмонтоні число зареєстрованих безробітних мужчин упало в останньому тижні з 1,518 на 1,355; однак число зареєстрованих безробітних жінок піднеслося зі 186 на 222.

Оттава наложила тверду ціну на мешкальні ренти

З Оттави подають під датою 25. вересня, що Рада Военних Цін і Торговлі оповістила тверду ціну на ренти хат у деяких канадійських містах. Ті ренти будуть на такій височі, як були 2. січня 1940 року й зачнуть обовязувати від 1-го жовтня 1940 р.

Полоси, що підлягають законові твердих цін рентових є такі:

В Онтеріо — Еллендейл, Беррі, Кінгстон, Оттава, включно з Іствю, Ню Единбурґ, Оверброк, Роклиф, Вестборо, Вудроф, Реррі Савнд, Новбл, Трентон, Виндзор.

В Манітобі — Брендон

В Бр. Колюмбії — Венкувер, Вікторія й Есквімалт.

Адміністраторам рентівничої ради домініяльне правління назначило члена саскачеванського апеляційного суду, п. Мартина.

Дост. МекКиннон заявив, що домініяльне правління ухвалить нову квоту на доставу пшениці до елеваторів не скоріше як у грудні цього року.

но 1663 року на просьбу війська запорозького та нового гетьмана Павла Тетері, що признав над собою зверхність Польщі.

У місяці жовтні польський король Ян Казимир подався в Україну, щоб відбити лівий беріг Дніпра, де гетьманом був Іван Брюховецький, прихильник і прислужник Москви. Король станув обозом під Білою Церквою. Команду над усім козацьким військом одержав Богун, з правами наказного гетьмана, і він задумав використати це становище — знову для справи самостійности України. Нишком почав навязувати зносини з Брюховецьким та з Виговським. Він повідомляв обложених козаків про рухи й заміри польських військ, казав своїм козакам стріляти в повітря а то й посилав глухівцям стріливо, через те й облога протяглася дуже довго. Про все те доніс королеві завистливий Тетеря, який залишився був у Браславі, щоб не допустити до повстань. Богуна поставили перед военний суд і засудили разом з кількома іншими полковниками на смерть. Засуд виконано негайно дня 27 лютого, 1664 року в таборі під Новгородом Сіверським, причому Богуна, як лицаря, розстріляли, інших повісили.

Так покінчив своє бурхливе і повне военних пригод та небезпек життя один із найкращих козацьких старшин, непосидючий вояка, гарячий самостійник, що відкидав усе всі можливости всякої політичної залежности України й тієї своєї великої думки боронив аж до кінця життя.

Не диво, що цей великий лицар тішився незвичайною прихильністю в Україні, й козацькі кобзарі поскладали про нього багато дум-пісень. Частина однієї збереглася до наших часів. Ось її початок:

"Як у Виницці на границі,
Над Бугом-рікою,
Там стояв Іване Богуне
Каленицький,
Обителю Комлицький,
Із Ляхами, із мостивими
панами,
Чотири неділі в запорі,
Казав би, як у тяжкій,
великій неволі.
Од своїх рук листи писав,
До гетьмана Хмельницького
посилав:
"Пане Гетьмане Хмельницький,
Батю Зиновю Зиновю
Чигиринський,
Помочі, порятунку да."

Дума відноситься до облоги Винниці яку боронив 1651 року Богун від польського війська; ця оборона міста принесла Богунові велику славу: вона була початком його славної життевої дороги лицаря-патріота, переконаного самостійника Українця.

Перестуда

Не Ушкодьте Свого Шлунка Заживанням Ліків.

Заживанням сильних ліків проти перестуди можна спричинити шлункові забурення. Тому одна з трьох канадійських матерей лікує перестуду ззовні вживаючи Vicks VapoRub. Тільки натріть горло, груди і спину перед тим як ідете спати, а Vapo Rub ділає на шкіру як гріючий оклад і — в той же час — виділює з себе злагіднюючий лічничий випар, що з кожним віддихом входить прямо в подразнені віддихові проводи. Часто вже вращі біль простуди минає.

Запаси корму в Канаді

Хоч іще й нема точних інформацій щодо запасів корму в Канаді, та вже тепер панує перекoнання, що недостачі не буде. В кожнім разі є подостатком кормового збіжжя, а запаси сіна то цілком певно перевищують пересічні запаси з попередніх років.

Штучне освітлення збільшує продукцію яєць

Поступові господарі вже давно використовують штучне освітлення курників за коротких зимових днів. Практика показала, що збільшення дня штучним освіленням, приводить до більшої активности курей і тим спричинюється зріст продукції.

За нормальних умовин, збільшення зимового дня в курниках до 15 годин вважається найбільш доцільним та поплатним. Декотрі господарі схильні йти занадто далеко в цім напрямку й освічують курники цілу ніч. Та дослідження на Експериментальних Фармах доказують шкідливість такого практикування, бо тоді кури схильні квокати й продукція яєць підупадає.

Експериментальна Фарма в Ґарров, Онт., переводила дослідження з освітленням курників у зимі. Було взято два курники, а в кожнім приміщено по 250 курок. В одним курнику день продовжували штучним освітленням до 15 годин, а в другім освітлювали цілу ніч. В першім пересічна продукція виносила 249.7 яєць на протязі 365 днів, у другім лиш 214 яєць, бо забагато курей квокали й переставали нестися.

Вивіз бейкону до Британії

Від 1 січня до 31 липня ц. р., з Канади було вивезено до Британії 188,000,000 фунтів бейкону та шинки. За цей самий період попереднього року експорт виносив тільки 94,700,000 фунтів. Теперішня угода з Британією щодо вивозу бейкону, має скінчитися 31-го жовтня ц. р., але правдоподібно вона буде відновлена ще на рік.

В цьогорічній пшениці менше білковини

З лябораторії ради пшенишних комішенерів видано звіт, що цьогорічна пшениця з західних провінцій Канади містить трохи менше білковини (протеїнів), як минулих років. Дотепер у лябораторії прослідженo 3,145 пробок пшениці з 1940 року.

В дотеперішних пробках пшениці знайдено пересічну містоту білковини на 14.3 процент, і це пересічний відсоток білковини за останніх 10 років. Однак пробки, які напливають з північних полос Заходу, показують поменшений відсоток цієї речовини.

615 пробок з Манітоби дали пересічний відсоток білковини 14.4%; 1,785 пробок з Саскачевану дали також 14.4% білковини, а 754 пробок з Алберти дали пересічний відсоток цієї речовини лиш на 13.8%.

Будуть менше видавати трійла проти скакунів

Представник албертійського уряду остерігає фармерів, що з огляду на ощадність буде зменшена видача трійла проти скакунів на слідуючий рік. Уряд радить фармерам, щоб сіяли на парениці (соммерфаллов) і добре справленій землі.

До Канади мають привезти 1,500 дітей британських лікарів, котрі тут будуть перебувати в родинах канадійських лікарів, аж доки закінчиться війна.

На господарські теми

Збіжевий стан у світі

Вигляди на збут фармерських продуктів у Канаді

Майже в цілій Европі цього року поганий врожай. Лиш в Україні цьогорічні жнива були кращі як звичайно; також Галичина, Басарабія й Буковина — краї, що тепер під червоною Росією — дали добрі жнива. На захід і південь від границі Совєтської Росії жнива були слабі.

В балканських краях яра пшениця дала загально добрі збори, зате дуже хибила озима пшениця. У Греції цього року пшениці забракне й вона буле змушена докупити того зерна. Швеція й Еспанія мали такі лихі жнива, що не обійдуться без зернового імпорту. В середущо-західній Европі жнива хибили на 10 до 20 відсотків . На Британських Островах збори були більші від минулорічних, але це сталося завдяки побільшенню полоси під засіви.

В Аргентині пшенишні врожаї мали донедавна дуже підлі вигляди на врожай, однак останні дощі принесли полям незначну пільгу.

В Австралії в останніх днях випали денеде дощі, але засівів багато не поліпшили й пшенишні збори будуть там погані.

Та хоч зернові збори в Европі й південній частині світу цього року гірше ніж погані, а Канада має велику надвишку пшениці й іншого зерна, то мимо того канадійський уряд стоїть перед важкими труднощами, бо війна замкнула багато европейських ринків перед нашою пшеницею.

Щоб хоч сяк-так цьому клопотові зарадити, домініяльний уряд далі держить на збіжжю тверду ціну. Ті тверді ціни на поодинокі збіжжя були минулого тижня у Вінніпегу такі:

Пшениця: 1 гард і 1 нортерн по 73¼ цента; овес: Но. 2 — 31 цент; Ячмінь Но. 1 — 26⅞ цт.; лен: Но. 1 — $1.26¾; жито Но. 1 — 42⅞ цт.

Вкупі з цим нерожеві також вигляди на збут і добрі ціни канадійських молочних продуктів. Канада продукує цього року багато більше молока, ніж минулими роками. Щоб не наробити забагато масла, східньо-канадійські молочарні виробляють цього року більші кількости сира. На протязі минулої зими й літа ціна на сир стояла відносно досить високо і збут на нього був дотепер добрий. Зате ніщо не вказує, щоб були добрі вигляди на збут сира в надходячу зиму.

Дня 1-го вересня було в канадійських холодівнях 58,489,000 фунтів масла, або 3,144,000 фунтів більше як у той день минулого року.

Покищо збут яєць є добрий і ціна висока. Дня 1-го серпня вивезено з Канади до Великої Британії 8,500 кейсів яєць.

На монтреальськім ринку ціна рогатої худоби стояла на своїй звичайній висоті, лиш корови впали на 10 до 20 центів. Найсильніше спала ціна ягнят; їх продавали від 25 до 50 центів нижче на 100 фунтах як передминулого тижня. Бейконові свині впали на 10 центів.

Загальний вигляд на збут фармерських продуктів не є рожевий, і якщо военна ситуація в Европі скоро не покращає, канадійське фармерство не може сподіватися занадто хороших часів.

Люди, що студіюють світову торговлю, говорять отверто, що навіть як би прийшов скорий кінець цій війні, добробут у світі не покращає. Бо світ буде виснажений, валюта впаде, люди не будуть мати за що купувати, а торговля мусить перебути поважне потрясення.

Як зберігати господарські продукти?

Господарські продукти по наших господарствах не зберігаються згідно з вимогою науки і техніки. Через те маємо великі втрати в знищених продуктах.

Щоби продукт можна переховати через кілька місяців в майже незміненому стані, то треба цей продукт зібрати у відповідну пору, мусить він бути здоровий, сухий, чистий, непошкоджений і зберіганий у відповіднім місці. Збіжжя, зібране за скоро, морщиться, зсихає, а то й плісніє, коли зібране ще й у вохку пору. Також зросле збіжжя не надається до довшого зберігання. Подібно є з овочами і ростинами викоповими, як буряки, картоплі, морква, петрушка і т. п. Овочі зимових сорт треба збирати якнайпізніше бо за скоро зібрані, бабчіють і зігнивають. Збираємо овочі в суху, погідну днину. Таксамо збираємо викопові. Коли зібрані в слоту, то перше мусять просохнути в тонкій верстві, бо інакше дуже скоро зіпсуються. — Крім відповідного часу збору врожаїв, треба перестерігати чистоти. В землі, піску, поросі, що ними обліплені продукти, знаходиться величезна маса шкідливих дрібнотворів і бактерій (животинок) та всякого роду шкідників. Для того картоплі, буряки, чи коріневі завжди оплатиться очистити зі землі, чи піску.

Перед уложенням продуктів до зимового перехования треба вибрати усі пошкоджені плоди, недозрілі, зіпсовані, або нападені грибковими недугами. Навіть найменше пошкодження, чи зіпсуття скоро поширюється на цілий плід і заражує сусідні плоди. Памятаймо, що уложені продукти не є мертві істоти, вони дихають, живуть, відбуваються в їх організмі в часі уложення ріжні переміни! Також дрібнотвори і бактерії живуть і розростаються. А саме ці дрібні істоти є спричинниками гниття, чи плісненя уложених продуктів.

Збіжжя свіжо вимолочене зсипаємо до шпихлірів невисоко і часто його перелопачуємо при рівночаснім докладнім продуві (провітрюванню) шпихліра. Практика виказала, що збіжжя ліпше на муку і довше зберігаються вимолочене, коли його залишимо довший час "дозріти" в снопах, а не молотити зараз після збору.

Картоплі також потребують вперід "випотитися", заки прикриємо їх землею. В пивницях не можна їх зсипати вище, як на один метер. Усі зелені картоплі і дрібніші вибрати, бо вони недозрілі і будуть гнити. В пивницях добре зробити поміст з лат і душники для доброго продуву повітря. В кіпцях на дно кладемо дашок з латок, на який насипаємо картоплі. По рогах втикаємо душники. Зверху кладемо під верству соломи грубий рубель (патик), який витягаємо по прикриттю землею. Так зебезпечимо добрий продув повітря.

Ніколи не зберігаймо картопель в хаті, де перебувають люди! Бо картоплі видихують дуже трійливий ґаз — двоокис вугля, який затроює організм хатних.

Коріневі буряки можна зберігати в кіпцях на дворі, або в піску в пивниці. Длятого висипаємо на дні кіпця курганчик зі землі, найкраще піскової. На цей курганчик кладемо окремими верствами буряки, моркву, чи петрушку. Кожну верству пересипуємо піском, або пісковою землею. Зверху вкриваємо як і картоплі. — В пивницях зберігаємо в піску, висипаючи малі кінчики, або в скринках. Пашні бураки, як сильно водністі, не можна зберігати в кіпцях, тільки вільно в деревляних засіках з добрим продувом.

Пивниці мусять бути холодні, сухі, чисті, добре провітрювані. Перед уложенням треба дно пивниць висипати чистим зернистим піском, добре вичистити стіни, докладно вибілити. Полиці, що даються виймати, миємо міцним лугом і докладно висушуємо. Полиці, приклiплені до стіни, тільки змиваємо міцним розчином синього каменю — для дезінфекції. Коли в пивниці вохко, то треба поставити в скриньках кілька фунтів негашеного вапна, або в непротікаючій посудині кайніт. Ці річовини поглочують вохкість. Вапно згашується, кайніт розпливається — тоді замінюємо їх новим. В пивницях не повинно бути тепліше як 40 степ. і не може теплота понизитися під 32 степ.

Помідори сирими зберігаємо в торфі. Мусять бути червоні, але не переспілі, ще тверді. Так зберігаються 2—3 місяці.

Каляфіори, капусти зберігаємо в клітках в сухій і холодній пивниці, або на помості, чи порозвішувані. Рожі і головки збираємо з качанами і необбираємо з листя, тільки у каляфіорів трохи листя скорочуємо. Як листя псується, то відриваємо. Капусти можна зберігати надворі в той спосіб, що до 20 царів рова (борозди) в сухій землі кладемо капусту качаном догори і приорюємо грубше землею. — В пивниці можемо також укладати в кілчики, качаном догори, і прикинути сухою землею.

Сонішне світло для пізних поросят

Для успішної годівлі поросят з пізного літа, дуже важливим є, щоб вони діставали подостатком сонячного світла. Не треба забувати, що найцінніші промінвя сонячного світла витрачуються при переході через звичайне шкло. Коли ж до цього додати ще й те, що осінне небо є часто захмарене, тоді ця проблема вимагає ще пильнішої уваги.

Поросят взагалі не варт плодити пізніше як 15 вересня. Коли ж такі пізні поросята трапляються, їх варт тримати на дворі так довго, доки погогода стане дуже зимною. Навіть серед зими треба виганяти поросята на двір якщо на дворі гріє сонце. Чим більше поросята будуть користати з сонячних промінів, тим менше їм треба давати рибячих туків та інших додатків, що мають у собі вітаміни.

Осінні поросята, що не мали нагоди довший час перебувати під впливом сонячного світла, й так би мовити, не набралися сонячних вітамінів, у зимі будуть виглядати дуже марні. Вони будуть потребувати довшого часу на вгодовання для ринку й легше западають на надуги. В кожнім разі їм треба давати рибячого туку, одну ложечку денно в кормі. При сім треба звертати увагу й на поводження поросят з підстілкою. Якщо вони забруджують те місце, де сплять, значить, дістають забагато корму.

Треба платити за аналізи насіння

Відтепер уже не буде безплатного переводжування аналіз насіння в Домініяльній Насіньовій Лябораторії, яку утримує Домініяльний Департамент Хліборобства. За кожний взірець насіння, надісланий для аналізи, будуть рахувати від 75 центів до 3.00 долярів. Найвищі рати наложені за взірці насіння трав. Це розпорядження входить у силу дня 1 жовтня, 1940.

Зміна в ґрейдуванні свиней

Від року 1922, в Канаді практикувалося ґрейдування свиней живими, але від 30. вересня ц. р., ґрейдувати будуть тільки каркаси свиней забитих, бо тільки в такий спосіб можна визначувати правильний ґрейд. Ґрейдування каркасів почали робити в деяких місцевостях добровільно, й з кожним роком цей спосіб поширювався. Минулого року більш як половина підсвинків, доставлених на ринок, була ґрейдована на основі каркасів, а тепер вийшов закон щоб тільки це ґрейдування вважалося леґальним.

Чого не можна вивозити з Канади

Від початку війни зайшли деякі зміни в канадійській заграничній торговлі. Перед війною майже не було ніяких обмежень щодо вивозу господарських продуктів на який будь ринок. Та военні події принесли зміни, й тепер не все можна вивозити, а між забороненими до вивозу продуктами (без специяльного позволення) знайшлись оці: шлунки телят (сичуги), яких вживається при виробі зару, потім штучні угноєння, лен на прядиво, насіння лену, сир, шкіри вироблені й сирові, й нарешті вовна.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
єдинокий український католицький тижневик у Канаді.
Видає кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав $2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
In the United States, per year 2.50

Вівторок, дня 1. жовтня, 1940.

УКРАЇНЦІ В АЛБЕРТІ

В СВІТЛІ СТАТИСТИКИ З 1936 РОКУ.

Статистика населення — це підстава всякої громадсько-суспільної діяльности. Відомости, що їх подає статистика, збирає уряд підчас перепису населення.

Домініяльний уряд переводить перепис населення в цілій Канаді кожних 10 років. Крім того, домініяльний уряд переводить кожних пять років окремий перепис населення в трьох степових провінціях, тобто в Манітобі, Саскачевані й Алберті.

Пять-річний перепис населення створено в Алберті ще в 1905 році, коли була сформована ця провінція із території, набутої від Годсон Бей Компанії в 1870 році. Ціль пять-річного перепису є — встановити висоту грошевої піддержки, що її платить домініяльний уряд провінції Алберті; висота тієї піддержки залежить від числа населення.

Останній такий перепис населення в Алберті відбувся 1. червня, 1936 року. Від того часу Домініяльне Статистичне Бюро в Оттаві видавало окремі бюлетени, в яких оповіщувало підсумки перепису. Тепер згадане Бюро видало окремий том, де на 500 сторінках подані всі відомости про населення й рільництво в Алберті. Зі згаданої книги подаємо тут статистичні дані про Українців в Алберті. Подані інформації є не лише цікаві: вони й дуже повчаючі.

Коли появляться подібні звіти з перепису населення в Саскачевані й Манітобі, постараємось подати також статистику Українців і в тих двох провінціях.

НАЦІОНАЛЬНЕ (РАСОВЕ) ПОХОДЖЕННЯ НАСЕЛЕННЯ АЛБЕРТИ

Британці (Англійці, Ірляндці, Шотляндці, Валійці й інші)	400,135
Французи	39,800
Австрійці	6,363
Бельгійці	2,679
Чехо-Словаки	7,321
Данці	11,626
Голяндці	12,977
Фінці	3,135
Німці	90,961
Греки	594
Жиди	3,332
Мадяри	6,066
Ісляндці	1,033
Італійці	4,802
Литовці	806
Норведи	28,435
Поляки	24,060
Румуни	4,634
Москалі (Росіяни)	12,675
Шведи	20,089
Українці	**63,073**
Словінці	1,454
Інші	965
Разом европейських народів	**346,880**
Китайці	3,100
Японці	576
Сирійці	322
Інші	112
Разом Азіятів	**4,110**
Індіяни	12,029
Ніґри	969
Інші (включно з мішанцями, "гефбрідами")	8,565
Неподані	94
Разом населення в Алберті	**772,782**
З того мужеського населення	417,954
Жіночого населення	354,828
Фармерського населення:	
Мужеського пола	272,960
(зріст від 1931 р. - 4.44 проц.)	
Жіночого пола	213,375
(зріст від 1931 р. - 7.07 проц.)	
Разом фармерського населення	**486,335**
(62.93 проц. всего населення)	
Міське населення:	
Мужеського пола	144,994
(зріст від 1931 р. - 1.03 проц.)	
Жіночого пола	141,453
(зріст від 1931 р. - 4.78 проц.)	
Разом міського населення	**286,447**
(37.07 проц. всего населення)	

Українці

Мужеського пола	33,567
Жіночого пола	29,506
Всіх Українців в Алберті	63,073
Українське фармерське населення:	
Мужеського пола	28,039
Жіночого пола	24,213
Разом	**52,252**
Українське міське населення:	
Мужеського пола	5,528
Жіночого пола	5,293
Разом	**10,821**

МІСЦЕ УРОДЖЕННЯ АЛБЕРТІЙСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Провінція.	
Приморські провінції	6
Квебек	18
Онтеріо	78
Манітоба	828
Саскачеван	820
Алберта	37,995
Британська Колюмбія	112
Разом роджених в Канаді	**39,906**
Британська Імперія	
Британія	6
Британські посілости	15
Разом роджених в Британській Імперії	**39,927**
Европа	
Австрія	2,489
Чехословаччина	267
Франція	2
Німеччина	5
Мадярщина	171
Італія	1
Польща	15,299
Румунія	4,488
Югославія	61
Інші европейські краї	35
Разом роджених в Европі	**22,976**
В Азії	4
В Злучених Державах	162
Неподані	6

КІЛЬКО В КОТРИХ РОКАХ ПРИЇЗДЖАЛИ ДО АЛБЕРТИ

Перед 1901	2,282
1901—1910	6,650
1911—1920	4,271
1921—1930	9,398
1931—1935	475
1936 (перші 5 місяців)	52

УКРАЇНЦІ В АЛБЕРТІ ПОДІЛЕНІ НА РОКИ ЖИТТЯ

Вік	Число осіб
1-4	7788
5-9	8381
10-14	7766
15-19	7133
20-24	6423
25-29	5242
30-34	4689
35-39	4052
40-44	3129
45-49	2662
50-54	1909
55-59	1336
60-64	892
65-69	724
70-74	507
75-79	287
80-84	98
85-89	39
90-94	3
95-99	2
100—більше	0
Неподані	11

ДЕРЖАВНА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ (ГОРОЖАНСТВО) УКРАЇНЦІВ В АЛБЕРТІ

Австрія	555
Бельгія	1
Чехословаччина	174
Фінляндія	1
Франція	1
Німеччина	7
Мадярщина	114
Литва	19
Норвеґія	1
Польща	6,641
Румунія	820
Росія	464
Швеція	2
Швайцарія	2
Інші европейські краї	54
Китай	3
Злучені Держави	66
Разом: горожан европейських країв	**8,856**
Злучених Держав	66
Азійських країв	3
Натуралізованих Українців	**14,640**
Не-натуралізованих	**8,928**

КІЛЬКО В КОТРИХ РОКАХ ВИБИРАЛИ ГОРОЖАНСЬКІ ПАПЕРИ

Перед 1901	155
1901—1910	4,044
1911—1920	4,558
1921—1930	2,945
1931—1936 (5 місяців)	2,842
Не подали року	84
Разом	**14,640**

УКРАЇНЦІ В АЛБЕРТІ, ПОДІЛЕНІ НА РОКИ ЖИТТЯ, ЯКИХ МАТІРНОЮ МОВОЮ Є МОВА УКРАЇНСЬКА

Вік	Число осіб
0-4	8,193
5-9	8,793
10-14	8,195
15-19	7,512
20-24	6,693
25-29	5,432
30-34	4,898
35-39	4,178
40-44	3,322
45-49	2,778
50-54	2,009
55-59	1,417
60-64	932
65-69	762
70-74	521
75-79	310
80-84	107
85-89	43
90-94	3
95-99	2
Неподано	9

Всіх осіб, яких матірною мовою є мова українська, було в Алберті в 1936 р. — 66,109.

ПО КІЛЬКО РОКІВ УКРАЇНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ В АЛБЕРТІ В ВІЦІ 5 РОКІВ І ВИЩЕ ВЧАЩАЛО ДО ШКОЛИ

Років у школі	осіб
Менше як 5 років	17,492
5 до 8 років	23,222
9 років	1,931
10 років	1,224
11 років	613
12 років	681
13 до 16 років	516
17 років	66
Неподані	140

Всього населення в Алберті у віці пять років і більше було в 1936 році 55,285

ПО КІЛЬКО РОКІВ УКРАЇНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ В АЛБЕРТІ В ВІЦІ ВІД 20 РОКІВ І ВИЩЕ ВЧАЩАЛО ДО ШКОЛИ

1 до 4 роки у школі	8,989 осіб
5 років і більше	17,010 осіб
Зовсім не було у шк.	5,875 осіб

ЧИСЛО УКРАЇНЦІВ В АЛБЕРТІ, ЩО НЕ ВМІЮТЬ ЧИТАТИ НІ ПИСАТИ В ВІЦІ 10 РОКІВ І ВИЩЕ

Вік	Число осіб	Неписьм.
10—14	7,766	90
15—20	8,522	40
21—34	14,965	684
35—64	13,980	3,067
65 і вище	1,660	1,096
Неподані	11	3

ЯК ЗРОСТАЛО УКРАЇНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ В АЛБЕРТІ

1901	634
1911	17,584
1916	24,026
1921	23,827
1926	35,819
1931	55,872
1936	63,073

ЯКІ НАРОДИ В АЛБЕРТІ ВВАЖАЮТЬ СВОЄЮ МАТІРНОЮ МОВОЮ МОВУ УКРАЇНСЬКУ

Британці	89 осіб
Французи	23 осіб
Австрійці	1,242 осіб
Бельгійці	4 осіб
Чехо-Словаки	61 осіб
Данці	6 осіб
Голяндці	8 осіб
Фінці	2 осіб
Німці	92 осіб
Мадяри	28 осіб
Італійці	14 осіб
Норвежці	14 осіб
Поляки	3,069 осіб
Румуни	650 осіб
Москалі	537 осіб
Українці	60,109 осіб
Інші евро. народи	131 осіб
Китайці	11 осіб
Інші Азіяти	7 осіб
Неподані	1 осіб

Всього населення, що вважає українську мову своєю матірньою мовою, було в році 1936-ім 66,109

ЯКІ МОВИ ВВАЖАЄ ЗА СВОЇ МАТІРНІ МОВИ УКРАЇНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ В АЛБЕРТІ

Англійську	1,193
Фінську	8
Голяндську	4
Німецьку	176
Французьку	12
Італійську	6
Румунську	137
Мадярську	159
Шведську	4
Норвезьку	1
Моравську	44
Литовську	8
Польську	729
Російську	250
Сербсько-хорватську	10
Словацьку	160
Жидівську	1
Інші — включно з індіянськими діялектами	12
Українську	60,109

Всіх Українців в Алберті, що вважають своєю матірною мовою іншу мову як українську було в 1936 році 2,914

ВЕЛИЧИНА ФАРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ, ЩО ЇХ МАЮТЬ УКРАЇНЦІ В АЛБЕРТІ

1 до 50 акрів	235 осіб
51 до 100 акрів	210 осіб
101 до 200 акрів	5,075 осіб
201 до 299 акрів	483 осіб
300 до 479 акрів	2,071 осіб
480 до 639 акрів	422 осіб
640 і більше акрів	253 осіб

Всіх рільничих господарств мають Українці в Алберті 8,749

З того —	
Власників фармів є	7,395
Управителів	9
Рентівників	556
Частинно власників а частинно рентівників	789

РІД ПРОДУКЦІЇ ЯКА Є ГОЛОВНИМ ДЖЕРЕЛОМ ДОХОДУ УКРАЇНСЬКИХ ФАРМЕРІВ В АЛБЕРТІ

Рід продукції	Фармерів
Пшениця	1,259
Інші роди збіжжя	356
Худоба	1,195
Звіринні продукти	14
Лісові продукти	5
Загальні продукти	3,095
Самовистарчаемі	2,899
Інші	193

Подав **І. Ісаїв.**

(Далі буде)

Признання для Українців в Канаді

ЗА ЇХ ЛЬОЯЛЬНЕ Й ПАТРІОТИЧНЕ НАСТАВЛЕННЯ

Канадійські Українці при всяких нагодах дають докази словом і ділом, що їм дорога нова вітчина Канада, що їх серця бються в один такт з серцями других громадян Канади. Їх льояльність і глибоке привязання до Британської Корони, їх гаряче бажання вірно послужити Канаді і Британській Імперії в війні проти нацистично-фашистівської агресії здобуло їм признання. На доказ того передуковуємо уступ з бюлетену, який видає для канадійської преси Уряд Директора Публичної Інформації в Оттаві:

Office of Director of Public Information, — September 19, 1940.

Through their own press, Slovak and Ukrainian communities in Canada give unstinted support to the fight against Hitlerism."

(Слідує цитат зі статті словацької ґазети в Монтреалі, який не відноситься до Українців і тому його пропускаємо).

А Далі:

The "Ukrainski Visty" (Ukrainian News), an Edmonton weekly, published in Ukrainian, editorially comments:

"Hitler's threats that his armies would invade the British Isles have not materialized. They were condmned to failure from the beginning. Slowly but surely, the British Air Force is gaining superiority. The British Navy continues to control the Seven Seas.

To England's assistance came the dominions and colonies. They are supplying her with an unlimited man-power and with war materials. Like England they too have just started mass production of everything, that war requires.

Especially Canada is of a priceless importance to England. Canada, the country of peace, has changed within a year of war into a warring nation with a great potential power, with a daily expenditure of two million dollars for the war against Germany and Italy. Each day her war effort grows and with it grow the costs of war."

"Buduchnist Natsiyi" (The Future of the Nation). Ukrainian semi-monthly, published in Yorkton, Sask.:

"What are the present results of the current war? This is a question that is of interest to us both as Ukrainians and as Catholics. These results are for us, Ukrainians, more than horrible. Our whole fatherland has found itself in the Muscovite-Bolshevik slavery. For this reason we cannot and we do not remain indifferent in this protracted struggle. All our efforts, undertkings and sacrifices move in this direction that the victory may be pinned to the banners of Great Britain and Canada, because here is a hope of liberating the Ukraine from the Muscovite yoke. Neither are the present results of the war better for any other nation. Up to now there has been in Europe the lone great Ukrainian race, that had been knocking at the portals of justice, demanding its Divine and human right. Nobody was listening to it. Had they done so, we are sure that there would be no war today. Now, along with us quite a number of smaller and bigger nations lie prostrate on the ground and even the once mighty France is today on the same place as the Ukraine. While Ukrainians were not in a position to achieve their freedom single-handed, perhaps now they will gain it jointly with France, Holland, Belgium, Lithuania, Finnland etc. We are at present united by the common fate: the struggle against all invaders to the final victory.

"There arises now still another question, namely whether we are furnished with the moral strength to persevere in this struggle, to hold out till the victory comes?

"History, the experience of centuries, teaches us that not the brutal force of fists of an invader, but the moral strength of a nation has always been victorious. It will be so this time."

При цій нагоді зацитуємо вже й уступ з книжечки, яку написав проф. університету Ватсон Кирконел п. з.

The Ukrainian Canadians and War

а який відноситься до "Українських Вістей". На стор. 15 проф. В. Кирконел пише:

The appeal of His Majesty. King George VI, for the backing of his Canadian people brought an enthusiastic response from all the Canadian groups. Every one of the eight Ukrainian newspapers in Canada assured the government of loyal support in repulsing the Nazi aggressor. Quotations from one or two will suffice. For example, the "Ukrainski Visty" (Greek Catholic) of Edmonton declares:

"We, Canadian Ukrainians, as loyal subjects of Canada, await the command of our government and stand on guard for our fosterland Canada and the whole British Empire, by the side of other Canadian patriots. All our service—for the King, for Canada, and for the bright future of the invincible British Empire!" (September 5, 1939).

Ця книжечка видана накладом "Оксфорд Пемфлетс ан Ворлд Афферс" у Торонті, а заходом Репрезентаційного Комітету Українців Канади перекладено її на українську мову. Ціна одної або другої 10 центів.

ЩО ПИШЕ АМЕРИКАНСЬКА ПРЕСА ПРО ПЛЯНИ НІМЕЧЧИНИ

Ню Йорк Таймс у своїм виданні з вівтірка, 24 червня, помістив статтю, яку він одержав "з цілком вірогідних европейських джерел". Та стаття впевняє, що в заграничнім німецькім бюрі, якого головою є сам Ріббентроп, вже місяць тому виготовлено плян перетворення Европи. Одначе той плян буде введений у життя тільки тоді, якщо Німеччина побє Велику Британію.

А той плян містить у собі такі дані перебудови Европи по нацистичному зразку:

"Швайцарія має бути розібрана. Зникнуть також з політичної мапи Европи Данія, Норвегія, Польща, Балтійські краї, Румунія і Югославія. Бельгія і Франція мають бути розчленовані.

"Угорщину й Болгарію Німці винагородять новими територіями, що їх відберуть від сусідів, хоч удійсності Німеччина й Італія їх цілком окружать. Бо Німеччина простягне свої границі від Північного Моря й Балтику аж по Чорне Море, а Італія від заливу Ліон аж до острофу Корфу з захопленням дальматійського побережжя.

"Ще заки пічнеться сьогорічна зима, Данія ввійде в границі Третього Райху, а кантони Швайцарії будуть розділені між Німеччину, Італію і Францію по народностям. Норвеґія перестане існувати як окрема одиниця й зістане прилучена до Швеції — під існуючу шведську династію.

"Бельгія пропаде; вона стратить флямандську територію на користь Німеччини, а вальонська територія стане частиною Франції.

"Сама ж Франція мусить віддати Німеччині всю Альзацію й частину Льотарингії, а Італія одержить Нікею, Корсику й Тунізію.

"На весні 1941 року Німеччина ввійде в Балкани, щоб ізвідтіль заатакувати Росію. Певна себе й узброєна в величезні ресурси, Німеччина рахує, що вона буде встані подиктувати російсько-німецькі границі на підставі Берестейського Договору. Версай знищений, а на його місце прийде Берестя.

"Це означає, що **багату Україну,** Польщу й балтійські краї проковтне Німеччина. Югославія ж перестане існувати; її територією поділяться Італія, Угорщина й Болгарія.

"Але в цьому пляні доданий постскрипт. У 1942 році Німеччина думає присилувати Італію відступити Німеччині північну і східню Італію, щоб у той спосіб дістати для себе Тріест (порт на Адріятику). Так то Італія й її поширені границі підпадуть накінець під панування Третього Райху.

"На дорозі пляну поневолення Европи не стоїть Німеччині ніщо, крім підбиття Британії," так закінчує свою статтю Ню Йорк Таймс.

СОВЄТИ ГОТОВЛЯТЬСЯ ДО НАПАДУ НА ТУРЕЧЧИНУ

Відомий американський кореспондент і радієвий коментатор, Вайт Виллямс, каже, що Совєтський Союз приготовляється до нового "грабунку чужих земель", цим разом на Кавказі. Там зібрано найкращі совєтські дивізії, які відбули маневри і стоять тепер по кавказьких містах. Недавні маневри червоної армії з новозайнятих територіях на заході мали на меті належно залякати населення тих країв, щоб воно не пробувало боротись проти Москви. Були це більш менш показові маневри. Справжню силу разом з найкращим воєнним лаштунком перевезено без розголосу на Кавказ. Виллямс каже, що Сталін незабаром заявить, що турецька границя проходить надто близько совєтської нафти й буде пробувати посунути її на південь. Також можливо, що Совєти одночасно заатакують Персію.

АНГЛІЯ ДІСТАНЕ ВЕЛИКІ АМЕРИКАНСЬКІ БОМБОВОЗИ

Кореспонденти і радіо-коментатори повідомляють з Вашингтону, що Америка готовиться передати Канаді для її оборони 25, 30 чи 50 величезних бомбовозів, відомих під назвою 'літаючих фортець" Ті літаки можуть відбувати подорож в 3,000 миль з повним ладунком бомб і не потребують боєвих літаків для охорони.

Вони мають гармату і скорострілі, уставлені так, що з них можна стріляти у всіх напрямках. Літаки з ладунком важать 70 тон, можуть підійматися на 25,000 стіп, і летіти із швидкістю 300 миль на годину. Таких літаків не має ніодна інша держава у світі.

Що Канада зробить з тими літаками, на це Злучені Держави вже не мати-муть впливу, а вона без сумніву передасть їх Англії.

ЄГИПЕТ З БРИТАНІЄЮ

Премієр Гассан Сабрі Паша, оголосив воєнний стан в цілому Єгипті, щоб приспішити приготовлення до оборони краю.

В неділю, 22 вересня, в Єгипті було сформовано новий кабінет міністрів, який буде тісно співпрацювати з Британією, але покищо не буде оголошувати війни Італії. Італійська армія зайшла 65 миль на територію Єгипту, в напрямку Суезького каналу. Єгиптяни сподіються, що Британці виженуть Італійців з Єгипту й не буде потреби оголошувати війни.

Маневри — проти Турків. Большевики зачали маневри на Закавказі, над турецькою границею.

ВІЙНА В ЄГИПТІ

Виглядає, що в короткім часі прийде до офензиви проти Єгипту, з метою захопити Суезький канал. Туди Німці й Італійці думають перенести головні атаки проти Британської Імперії.

Подаючи огляд египетської кампанії, військовий знавець пише в нюйорськім Таймс-і, що дотепер не було ніякого італійського пролому в Єгипті. Тільки незначні британські сили ставили опір Італійцям, що зробили 70 миль дороги здовж моря. Де Британці будуть ставити перший сильний опір ворожим кольонам, невідомо, але буде це мабуть у Матру, першорядній висуненій британській базі. Та хоч британські сили чисельно слабші, то зате сприяють їм добрі комунікаційні лінії. Вони мають доступ до води і військових підкріплень сушею і з моря, тоді як Італійці матимуть за собою пустиню без доріг і води. Італійці будуть змушені перше взяти Александрію, заки дійдуть до Суезу, а це підприйняття є впрост неможливе. Та Італійці таки стягають великі сили й попробують розпучливої офензиви, щоб зломити британську силу на Середземнім морі.

МІЛІТАРНА СИЛА ВЕЛИКИХ ДЕРЖАВ

З приводу заключення мілітарного союзу між Німеччиною, Італією й Японією, американська преса подає приблизний стан узброєння великих держав. Це зіставлення оперте на офіціяльних цифрах і інших авторитетних джерелах.

На суші і в повітрі держави осі (Німеччина, Італія, Японія) мають одну з найстрашніших мілітарних комбінацій, однак совєтська Росія може їх перевисшати щодо людського матеріялу.

Сухопутні армії під зброєю включно з вивченими резервами: Німеччина 6,000,000 жовнірів, Італія 7,500,000, Японія 6,500,000. Росія 18,000,000, Британська Імперія 2,500,000, Злучені Держави 600,000. Однак армії в чинній службі є значно менші. "Німеччина можливо має 3,000,000, Росія 4,000,000, Італія 1,800,000.

Повітряна сила — Німеччина 25,000 літаків, Італія 6,000, Японія 4,000, Британія 10,000, Росія 9,000, Злучені Держави 4,000, включно з морськими літаками. Першолінійних літаків є далеко менше. В зіставленні не подано, скільки котра держава може продукувати літаків.

Морська фльота — Німеччина 400,000 тон на воді, в тім 5 або 6 панцирників, Італія 530,000 тон з 6 панцирниками, Японія 1,100,000 з 10 або 12 панцирниками, Росія 300,000 тон, Британія можливо 2,000,000 тон з 19 панцирниками, включно з французькими кораблями і 50 контрторпедовцями зі Злучених Держав; Злучені Держави 1,400,000 тон з 15 панцирниками в службі.

Воєнні приготування в Совєтськім Союзі

З Москви повідомляють, що в совєтськім Союзі помітне значне оживлення. Вживається прискорених способів налагодження оборони від летунських нападів і то в ріжних місцях.

У Москві підчас вправ протилетунської оборони вживали прожекторів, а населення в масках вчилось помагати одно одному.

В Києві й інших великих містах роблено вправи із затьмою. Здовж нової совєтсько-фінської границі оповіщено триденну тривогу начального характеру.

У звязку з роковинами прилучення Західньої України та Білоруси по всій країні уладили збори. "Правда", згадуючи про прилучення Західньої України та Білоруси, частини Фінляндії, Басарабії, Буковини, Литви, Латвії й Естонії, заявляє, що капіталістичний світ мусітиме ще далі відсуватись від Совєтського Союзу.

Таких приготувань в Совєтськім Союзі вже було давніше чимало.

Недавно винайдено виріб еластичного скла, з якого робиться підвязки, пояси та інші предмети одягу.

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

ЖОВТЕНЬ

1 В Евменія еп.
2 С Трофима і ін. мч.
3 Ч Евстахія вмч., жени і дітей
4 П Кондрата ап.
5 С Фоки св. Йони прор.

6 Н 16 по Сош. Зачаття Ів. Хрес.
7 П Теклі первомч.
8 В Евфрозини прп.
9 С Прест. Ів. Боголова (на нед).
10 Ч Калистрата мч.
11 П † Харитона прп.
12 С Киріяка отш. прп.

13 Н 17 по Сош. Григорія сщм.
14 П Покров П. Д. (на нед)
15 В Киприяна сщм.
16 С Діонізія Ареоп. сщм.
17 Ч Єротея сщм.
18 П Харитини мч.
19 С † Томи ап.

НЕДІЛЯ 16-ТА ПО ЗІСЛАННІ СВЯТОГО ДУХА

Евангелія св. Матея, зач. 105.

Сказав Господь цю притчу: Один чоловік відходячи прикликав своїх слуг і передав їм своє майно, і дав тому пять талантів, тому два, а тому один, кожному по його силі, й відїхав зараз. І пішов той, що взяв пять талантів й орудував ними й заробив других пять. Так само і той, що взяв два, придбав других два. А той, що взяв один, пішов і закопав у землю і сховав срібло свого пана. І після довгого часу прийшов пан тих слуг і зробив з ними обрахунок. І приступив той, що взяв пять талантів і приніс других пять талантів, кажучи: Пане, пять талантів передав ти мені, це других пять я придбав. Сказав йому пан: Добре, слуго добрий і вірний, в малім був ти вірний, над многим тебе поставлю; увійди в радість свого пана. І приступив також той, що взяв два таланти і сказав: Пане, два таланти передав ти мені, це другі два я придбав. Сказав йому його пан: Добре, слуго добрий і вірний, у малім був ти вірний, над многим тебе поставлю; увійди в радість свого пана. Приступив же й той, що взяв один талант і сказав: Пане, я знав, що ти жорстокий чоловік, жнеш де не сіяв, і збираєш де не розсипав; і побоявшись я пішов і сховав твій талант у землю; це маєш, що твоє. А пан у відповідь сказав йому: Лукавий слуго і лінивий, ти знав, що я жну де не сіяв, і збираю де не розсипав; треба тобі отже повірити моє срібло торговцям, а я прийшовши, взяв би своє з прибутком. Візьміть же від нього талант і дайте тому, що має десять талантів. Бо кожному, хто має, дасться і надто матиме, а від того, хто не має, і те, що здається мати, відбереться від нього. А непотрібного слугу вкиньте в тьму кромішну; там буде плач і скрегіт зубів. Це говорячи сказав: Маючий вуха слухати, нехай слухає.

Що то є Релігія і Церква

Чи ти, брате, коли подумав над тим, що це таке релігія? Я не думаю, що помилюсь, коли скажу, що подавляюча більшість наших людей, своїх і ворогів, не має про це ясної, ні певної думки, дарма що про релігію так часто говориться.

Слухай і старайся зрозуміти кожне слово. Релігія, це духове звено, що вяже чоловіка, людину, з Богом. Це не мій намір, щоб про це розводитись довго. Ти зрозумів, я надіюсь, що це є релігія, у кожному разі, що релігія мусить бути і є в душі. В цій хвилі я хочу більше говорити про те, що релігія має внішну форму, що вона втілена у щось видиме, доторкальне. Бог сам дав релігії тоту внішну форму і вона зветься Церква. Релігія, це ніщо іншого, тільки знати слухати і любити Правдивого Бога. Церков, це товариство, організація всіх тих вірних, що релігію знають і нею живуть.

Для релігії Церков є тим, чим тіло є для душі. І тіло, і душа, сотворені Богом, і разом злучені творять вони, цілого, живого чоловіка. Так є і з християнством. Ісус Христос утворив його із двох складових частей: Одна з них є духова і для змислів тіла є недосяжна, — релігійні правди, життя души, святість тощо, друга є внішня, видима і земська, — ріжного степення душпастирі, всесвітне навчання, ріжні тайни, зовнішний спосіб Богопочитання, тощо. Обі ті складові части є Божою установою, і злучені разом творять Християнство.

Церков є Божа так само, як Божою є релігія. На самому ділі, не хто інший, лиш Церква навчає релігії, вона переховує її і боронить і то в імени самого Бога. І хоть Церков, це не те саме, що релігія, то всеж неможна їх розлучити, так само, як неможна розлучити души від тіла, якщо хто бажає заховати життя. "Хай чоловік не розділяє того, що Бог злучив", це великий закон релігійного життя в людей. Протестанти нарушили той закон і тому їм остався тільки привид. Вони відкинули Церкву і разом з нею втратили і віру.

По цім, що ми сказали, стає ясно, що Церква не є чимсь чисто духовим. Вона є товариством християн, що живуть на землі, знають правдиву релігію і заховують її, тому має вона ту саму натуру, що й християни, то значить, вона є тілом і духом. Ми не є тільки духами, то і наша релігія не може бути тільки духова. Безперечно є вона й духова і наскрізь небесна й Божа, бо походить від Бога й лучить наші души з Богом; та непремінно має вона прикмети й земські та при помочі тих прикмет наше тіло бере участь у почитанні, що віддаємо Богу і таким робом доводить до того, що ми цілі служимо Богу, що є на небесах.

Так релігійне навчання є Боже, одначе Ісус Христос повірив його Папі і Епископам, що є людьми. Священство Церкви, це Боже священство Христа, але його виконують серед нас священики, що є людьми. Ласка Божа є чисто духова, але ми дістаємо її через тайни, а тайни є знаками внішними і змисловими і їх установив Ісус Христос для тої цили. Вкінці почитання, що Церква віддає Богу, є звернене до Бога, що є Чистим Духом, але в тім почитанні є всякі внішні церемонії, що є сказатиб, тілом Богопочитання.

Не має дійсного розуміння християнства той, що твердить, що Церква є чисто духова, або радше скажім, вони досконало розуміють, що відкинути видимий бік Релігії, значить Церкву, це те саме, що й позбутись незносних собі десятьох заповідей, що вони ломлять від раня до вечера, позбутись тих неприятних прав, що тільки й говорять про святість і справедливість і сміло грозять лукавим вічним вогнем пекла. Чисто духова церква булаб їм далеко вигідніша; її нікому булоб видіти, нікому слухати, як вона говорить; ніяк не непокоїлаб вона чесного, мовляв, чоловіка. От, церков, що її треба для совісти вольнодумців!

До всего попереднього додаймо, що є тільки одна Церква Ісуса Христа. Є тільки Один Бог, тільки Один Христос, тільки одна віра тільки Одне хрещення! Тому може бути тільки Одна Церква, значить, тільки одне товариство, що має правдиву віру що знає й величає тільки правдивого Бога, Одного Правдивого Христа.

Ісус Христос післав Церкву у світ. Не післав Він двох, так як не голосив Він двох ріжних релігій, ні двох хрещень. Лиш Один є Христос, і тому саме, що лиш Один Він, тому й одна тільки Церква. Тільки Вона є по праві Його Обручницею, тільки Вона дає Йому Його дітей, тільки Вона зроджує Йому християн. Тому то й ми говоримо в нашому виразникові віри, у молитві вірую, "вірую в єдину святую Церков", а не "у святі церкви". Якщо уявити собі неможливе, іменно, що булиб дві правдиві церкви, то тільки одне із двох моглиб мати місце: Або обі ті Церкви навчалиб тої самої релігії і її би заховували, а тоді булаб це на ділі тільки одна Церква. Або одна одній противиласяб і непремінно одна з них булаб ложна, і тим самим не належалаб до Ісуса Христа, бо Він є безконечна правда. Тож це очевидне, що може бути тільки Одна Церква Ісуса Христа.

("Голос Спасителя")

ГОВОРЯТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ А ДУМАЮТЬ ПО МОСКОВСЬКИ

III.

ЧИ ІНТЕРЕСИ ПОЛЬСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦТВА ПОКРИВАЛИСЯ ТА ХТО ТАКЕ ВИДУМАВ?

Професор Микола Чубатий.

Коли читаємо сотки сторінок українсько - американського друкованого слова в Канаді та Злучених Державах на тему церковних справ на Україні, не може чоловік вийти з дива, як глибоко російські погляди так званих "западнорусских" істориків з 19-г остоліття загніздилися в умах наших людей. В одній із початкових моїх статтей у "Шляху" (ч. 3) під заголовком: "Що говорить нова наука про католицтво та православя серед українського народу?" я виказав, як ті російські погляди на церковну справу на Україні зайшли до старших підручників історії України та до нині утруднюють усталити українсько-самостійницьку ідеольоґію серед українських людей в Америці. Серед Українців в Европі ті помилкові погляди вже здебільша належать до минувшини. В Америці вони враз з релігійною байдужністю збережені ще немов музеальна цінність з 19-го століття.

Одним з таких помилкових поглядів, від яких нажаль не охоронився навіть великий наш історик Грушевський, це невідріжнювання цілком окремої ролі на Україні польсько-латинського католицтва з одного боку та українського католицтва східнього обряду. з другого боку. Польсько-латинське католицтво на українських землях все, починаючи від 15-го століття, було нетерпимим до всього, що українське взагалі; було — на жаль — виразником польського напору на українські землі. Надуживане, як ніде на світі, для політичних національних інтересів польського народу, наставляло проти себе ввесь український народ без ріжниці: православний він Українець чи католик.

Зовсім інша була роля українського католицтва східнього обряду або — як в історії назвали — уніятської Церкви. Католицтво східнього обряду було і нині щораз яркіше є найкращим виразником духового самостійництва українського народу; наймаркантнішою рискою тої духовости, якою є лучність українства з західньою Европою та незалежність від російського народу, для якого національною та державною вірою на довгі століття стало православя.

В інтересах єдино-неділимої Росії все було, і все буде, підкреслювати ту релігійну лучність Українців з Москалями а тим самим зводити й український нарід до якоїсь духовонеповної нації, причіпки "старшого русского брата". Також само в інтересах єдино-неділимої Росії все було й усе буде, безпощадно нищити ту наймаркантнішу прояву українства — а саме його "західність" — у формі українського католицтва (унії). І на ділі Росія то українське католицтво все нищила найбрутальнішими середниками впродовж 200 літ аж до повного його винищення в границях Росії.

Що Росії всіх часів ніколи не бракло хитрости та зручности запрягти й "малоросів" нищити себе самих, це відоме. Не диво проте, що Росія, використовуючи стару історичну нехіть українського народу до політичного польсько-латинського католицтва на українських землях, свідомо не робила ріжниці між українським а польським католицтвом: нехай "малороси" в ревности до православя, зїдять себе самих.

Хто з Українців-католиків не читає з подивом про геройські подвиги львівської Руси давних віків, тоді православної, яка боронила своєї національної окремішности так само, як нині робила то львівська вже католицька Україна? Хто з Українців католиків не співчував гарячо з тим українсько-православним населенням Холмщини, що його десятки церков забирано та руйновано? Хто виступив проти того насильства остріше як українсько-католицький Митрополит Андрей? Хто з Українців-католиків не осудить таких Українців у минулому, що приймали латинство й покидали свій нарід для посад та гідностей? Але теж, хто так само не осудить й нині тих соток і Українців-католиків і православних, що переходили на латинство для мамони? Морально вони варті то саме, що й наші українсько-американські відступники від віри, в якій їх батьки охрестили.

Але тут саме й починається московське думання: говориться все і справедливо про давні переслідування православних Українців але мовчиться про таке саме переслідування українських католиків в Польщі. Був гнет львівської православної Руси, але таксамо правда є, що був гнет уніятів. Жиючий ще російський історик Шмурло виказує, що в 1-ій половині 17-го століття в Польщі не робили ріжниці між Українцем православним а уніятом. Примірoм: на соборі холмського латинського духовенства заборонено українсько католицьким епископам називатися епископами, а на духовенство та нарід наложено в користь латинських духовних безправні данини. Українсько-католицьких священиків називали не інакше як "попами" а українсько-католицькі церкви "синагогами".

Мовчить загал російських істориків, (а за ними й українсько-православні) про це, що перший т. зв. **"проект на знищене Русі" з 1717 року виразно говорить про винищення українсько-католицького духовенства,** як кріпкого заборола Руси-України, про стосування до нього провокацій, якіб давали підставу ставити його перед суд та засуджувати на продажу в неволю Татарам або й на смерть. Мовчать російсько-православні писателі (а за ними й українськоправославні) про так звані "луцькі трибунали" з р. 1787, коли то справді на підставі провокацій **українсько-католицьке духовенство Волині десятками ставлено перед воєнні суди а кільканацятьох з них безвинно повішено на шибеницях.** Чому про ці переслідування Українців-католиків мовчиться? Чому не згадує про це ніяка українська історія передвоєнних часів? "Западно-русскі" історики мовчали про це, бо Росії було не на руку з ненависних для Росії українських уніятів робити мучеників. Але чому промовчували це історики українські старшого покоління? Чи з невіжости?... Хто з українських інтелігентів в Америці знає про ці факти?

Та то не все. Чому мовчать російські історики та американсько-українські пропагатори "батьківської віри" про ці люті переслідування міліонів українських людей за віру, за українсько-католицьку віру, за часів Катерини II і сатрапа Николая I., аж до холмських мучеників включно? — Ні, вони не мовчать, бо вони їх навіть похвалюють. "В році 1829 — пише один український чоловік — 1,600,000 душ **вернуло до православя".** Поправлю: сталося це не р. 1829, тільки десять літ пізніше, 1839-го року, за лютого сатрапа, царя Миколи I., мучителя Шевченка та Кирило-методиївських братчиків. — "Вернуло до православя 1,600,000 душ"... серед найстрашніших переслідувань українських та білоруських, греко-католицьких мас. Кілька сотoк священиків та кілька тисяч українського та білоруського народу виселено в далекі губернії і насильно заведено на західньо-українських та на західньо - білоруських землях замість української унії **російське православя.** Рідний батько Семашка (відступника епископа, що для карієри покинув Унію а перейшов на православя) — сам українсько-католицький священик, викляв сина відступника та був з другими викинений з парохії, бо не хотів зрадити віри. Яких способів уживав епископ Семашко, щоб тих "1,600,000 Українців-католиків та Білорусинів перейшло на православя", видно з того, що навіть тогочасний православний архи-епископ Харкова сказав про него: **"во Істину був то Юда за діла своя".**

Доконавши того насилля над сумління міліонів Українців та Білорусинів, цар Миколай I. на памятку того казав вибити медалю з цинічнію написею: "Оторженнии насиліям, соединенiи в любови". (Відорвані насиллям, злучені в любови). А чиж дуже інакше про це гонення українського народу пише український чоловік 1940 року?... Пише по українськи та думає по московськи.

Пише людина й не счується, як вплутається у спільний московський "катьолок". Цей природний шлях для кожного, хто стратить рідний ґрунт під ногами. І колись — пише знов наш православний баламут — "Грек Ізидор робив зле" для українського народу, бо привіз з Флорентійського Собору ще 1439 р. унію з Вселенською Церквою! Чому зле? — спитаєте. — Тому що "він був причиною того, що київську митрополію розділено на дві части: київську та московську". Я додам, що той "злочин" зробив не сам митрополит Ізидор; він мав ще спільника, папу Пія II., що видав на це навіть буллю 1458 року. А той "злочин" супроти українського народу лежав в тім, що митрополит **Ізидор та папа українську Церкву тоді вповні усамостійнили від Москви,** бо так звані з імени тільки київські митрополити вже від 150 літ постійно резидували в Москві та були знаряддям обмосковлення України. Ізидор і Папа (за згодою всіх українських епископів!) визволяють київську митрополію з залежности від Москви, а тут нарікає на це — Українець!

Пише людина українськими словами а думає по московськи.

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Свято Українського Каледжа.

За підписами Преосв. Кир Івана Бучка і канцлера дієцезії о. Ф. Тарнавського появилася в українській католицькій пресі у Злучених Державах така оповістка:

"Оснування Українського Католицького Каледжа у Стемфорді, Конн., це без сумніву подія історичної ваги. Годиться це належно заманіфестувати.

Тому Ексцеленція Кир Константин, призначив День Подяки, 21. листопада на Свято Українського Католицького Каледжа, що відбудеться у Филаделфії.

У програму торжества увійдуть: Архиєрейська Служба Божа, Святочний Обід з промовами, Святочна Академія з научними рефератами та добірними артистичними продукціями, і забава для молоді.

Свято має мати всенародній характер і запрошені до участи в нім будуть: всі наші Отці Духовні й Монастирі; всі наші церковні громади, братства, сестрицтва, апостольства і содаліції; без ріжниці українські провідні організації й часописи; місцеві відділи запомогових, групових, політичних і т. п. організацій; народні доми, клюби, кредитові товариства, діячі й взагалі визначні громадяни з цілих Злучених Держав.

З нагоди обходу появиться Пропамятна Книга, що міститиме научні реферати з Академії й низку історичних та інформаційних статтей про наше шкільництво в Европі й Америці, численні ілюстрації й привіти від священиків, парохій, братств, сестрицтв, товариств і поодиноких осіб.

Вся українська суспільність в Америці повинна готовитись до належної участи в цім Святі, щоб воно випало величаво та піднесло духа й віру в будуччину нашого народу. З місцевостей ближчих до Филаделфії треба орґанізувати прогульки автобусами на це свято".

Докладно дібрані окуляри ніяким чином не ослаблюють очей; вони можуть одначе показатися шкідливі, якщо будеться їх носити по тім, як лікарська екзамінація показала, що вони непотрібні.

До Едмонтону привіз літак на днях з Аклавику найбільшу від років добич північних мис-

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

ЖОВТЕНЬ

6. Неділя 16-та по Сош. —
Нюбрук (пікнік)
Равнд Гил
13. Неділя 17-та по Сош.—
Торгилд
Голден
Карвел
20. Неділя 18-та по Сош. —
Вайадвуд (храм)
Коперник
Ледук
27. Нед. 19 по Сош., і Царя Христа —
Егремонт
Дейзленд
Калмар

BASILIAN FATHERS
9648 - 108 Ave. Edmonton, Alta.

ЖОВТЕНЬ

6. Неділя 16 по Сош. — Куквил, Восетна (місто)
13. Неділя 17 по Сош. — Редвей, Сокаль
20. Неділя 18 по Сош. — Елдорена (празник)
27. Неділя 19 по Сош. — Вільна

BASILIAN FATHERS
Box 8. Radway, Alta. Тел. 4.

ЖОВТЕНЬ

6. Неділя — Арран місто (день піонірів)
13. Неділя — Ст. Филипс
20. Неділя — Глен Елдер
27. Неділя — Арран Весна

о. Н. Сірий,
Арран, Саск.

ЖОВТЕНЬ

6. Неділя — Бруно
20. Неділя — Волверин, храм.
27. Неділя — Борщів.

о. Петро Криворучка,
304-4th Ave. North, Saskatoon.

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя — Гарлянд, Драй Ривер
20. Неділя — Боґдан, Медовлендс, (храм св. Покрови)
27. Неділя — Етелберт, Мішк Крік

о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

ЖОВТЕНЬ

6. Неділя 16-та по Сош. —
Плейн Лейк
Борщів
Москалики
Ендрю
Стар
Лейк Белвю (коло Гіля)
Восток
13. Нед. 17. по Сош і св. Й. Богос.—
Новий Київ
Вегревил
Скаро
Блумінгтон (празник)
Гіліярд (празник)
14. Понеділок — Новий Київ (Благодарственна Служба Божа)
20. Нед. 18. по Сош. і Пок. М. Б. —
Плейн Лейк
Краків
Лішор
Стрімстави (празник)
Тофілд
19, 21 і 22 — Плейн Лейк (Перший величавий карнавал)
21. Понеділок — Плейн Лейк (Благодарственна Служба Божа)
27. Нед. 19 по Сош. і Христа Царя —
Іннісфрі Р. М. Б.
Івасюки
Делф
Мирнам
Чипмен

BASILIAN FATHERS
Mundare, Alberta.

ЖОВТЕНЬ

6. Неділя 16 по Сош. —
Транскона, Кенора
13. Неділя 17 по Сош. —
Бовсежур, Лейдівуд
20. Неділя 18 по Сош. —
Транскона, Кенора
27. Неділя 19 по Сош. —
Талберг, Гадашвіл

BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.

ЖОВТЕНЬ

6. Неділя — Оролів св. Духа
13. Неділя — Кридор
20. Неділя — Климчуки

Українська Греко-Католицька Місія, Гефферд, Саск.
P.O., Box 282. — Тел. 37.

ЖОВТЕНЬ

6. Неділя — Рама
13. Неділя — Нора
20. Неділя — Бобулинці
27. Неділя — Доброводи

Українська Католицька Місія, Рама, Саск.

ЖОВТЕНЬ

6. Неділя — Давфин, Мерідейл
13. Нед. — Келд. Гленговн (храм)
20. Неділя — Грендвю (полудне), МкКрірі
2. Неділя — Келд

о. А. Роборецький,
Box 64. Давфин, Ман., Тел. 118.

ЖОВТЕНЬ

6. Неділя 16 по Сош. — Приймове (базар)
13. Неділя 17 по Сош. — Алвена місто (базар)
14. Покров Пр. Богор. — Ст. Джулієн (храм)
20. Неділя 18 по Сош. — Алвена — фарми (базар)

о. Теодор Коцаба,
Box 156. Алвена, Саск.

ЖОВТЕНЬ

6. Неділя — Стінен
13. Неділя — Бучач (храм)
20. Неділя — Прісвил
27. Неділя — Чехів

Українська Греко-Католицька Місія в Прісвил, Саск.

ЖОВТЕНЬ

5. Субота — Джунор
6. Неділя — Марлин
13. Неділя — Принс Алберт
20. Неділя — Брукебі
27 Неділя — Самбург

Дня 28, 29, 30 і 31 Жовтня та 2-го листопада **великий осінній базар в Народнім Домі в Принс Алберт.**

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Принс Алберт.

Український Греко-Католицький Парохіяльний Уряд, Принс Алберт

ЖОВТЕНЬ

6. Неділя — Ст. Норберт
13. Неділя — Лаброкери (храм)
20. Неділя — Парки (храм)

о. А. Луговий,
Вінніпеґ, Ман.

ЖОВТЕНЬ

5. Субота — **Архиєрейська Візитація** в Глентворт о 4 годині попол.
6. Неділя — **Архиєрейська Служба Божа** в Годжвел о 10. год. рано
13. Неділя — Ріджайна
20. Неділя — Ріджайна
27. Неділя — Кендіяк

о. А. В. Фик,
1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон: 22053

ЖОВТЕНЬ

6. Неділя — Антонівка
13. Неділя — Канора (11-12 базар)
20. Неділя — Бюкенан
27. Неділя — Канора

о. Петро Пасічник,
Канора, Саск.

Що сказав лікар про релігію

Др. Дейфо, славний лікар інтерніст, на запит, що він думає про релігійне виховання дітей, написав такі важні слова: "В наших часах мабуть багато є таких батьків, що живуть без релігії. Більшість з них училися релігії, як ще були дітьми. Однак потім ізза свого способу життя відійшли від релігії. Вони стали сумніватись про вартість релігії. Однак, коли мають діти, тоді застановляються, чи посилати їх до церкви й на катехизм. Дехто питає мене про пораду. Хочу на цім місці заявити, що **для мене Бог є особовим Богом, Найвищим Єством, котре ми всі мусимо признати. Думаю, що тяжко буде знайти провінціонального лікаря, що не вірить у Бога. Я знаю, бо я бачив забагато чудес у моїй праці, щоб я міг Його заперечувати.**

Багато, дуже багато разів я бачив кризи в житті моїх хорих, коли я сам опустив руки з огляду на останні межі знання і я молився. Багато, дуже багато разів я тратив усю надію на життя моїх хорих і кликав священика або проповідника, бо я знав, що я зробив усе можливе, як тільки годен був зробити. Вислід часто виявив мені силу Вищого Єства.

Отже, коли батько або матір пишуть до мене і просять ради, що я думаю про релігійне виховання дитини, я не ховаю слів, коли я їм відписую, стверджуючи потребу релігії.

ВЕЧІР

Нагулялося по небу
Весняному сонце,
Зазирає на добраніч
У низке віконце.

І промінячком угору
Огняним стріляє;
Хрест на церкві розтопленим
Золотом сіяє.

Стало темно по садочках,
Тихо пил сідає,
І село у прохолоді
Ніби оживає.

П. Куліш.

Британія видає на війну 248,000,000 дол. тижнево

З Лондону повідомляють, що минулотижневі видатки британського уряду були шість разів більші як прибутки.

Від квітня до цих днів видатки Британії виносять $6,101,204,226. В минулому тижні видатки були 248,204,226 а прибутки — $47,626,350.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Архиєрейська Візитація у Форт Виллям, Онт.

День 25 серпня, ц. р., останеться незабутнім в історії нашої парохії в Форт Виллям, Онт. В той день витали ми у своїй церкві нашого дорогого Архипастиря, Преосвященного Кир Василія, й були свідками посвячення храму Божого.

Кілька тижнів перед торжеством наш о. Парох проголосив, що прийдуть Преосвященний. Звичайно наші парохіяни досить активні, але по тім оголошенні їхня активність подвоїлася. Мужчини під умілим проводом п. Николи Солгиса, заступника предсідника, ввесь тиждень кожного вечора працювали, щоб приготовити відповідне прийняття достойному Князеві. Пані також невтомно декорували церкву і приготовлялися на празничний обід. Це мав бути величавий день і всі щирі парохіяни здавали собі з того справу.

Їх Ексцеленція приїхали в суботу в полудне. З ними також прибув тут усім добре відомий Всесв. о. Антін Луговий, канцлер Дієцезії. Наш о. Парох привитав Преосвященного на Сіенарськім двірці й завіз до парохіяльної резиденції.

Прийшла довгоочікувана неділя. Вірні посходилися з Фт. Виллямy, Порт Артуру, Вест Форту і з дооколичних фармів. День хоч хмарний, але без дощу. Всі нетерпеливляться, бо бажають якнайскорше побачити свого улюбленого Архиерея. І дочекалися. О годині 9.30 процесія і служачі з церкви вдаються до резиденції Пароха. Римо-католики, що йшли з костела, побачивши процесію, пристають до наших. За хвилину отворяються двері і з хати виступає Князь. Тяжко описати ту хвилю. Все тихо, крім дзвона, що здається, веселіше дзвонить, як звичайно; деякі з вірних повклякали. Похід рушив з церкви. Як оповідали опісля наші, Словаки й Італійці, цей похід дуже маєстатично виглядав. Наперед ідуть хлопці й дівчата з хоругвами, відтак служачі хлопці а наостанку Їх Ексцеленція під бальдахимом. По обох боках Преосвященного ступають священики. Впорядчиком є п. Михайло Стець — організатор молоді.

У дверях церкви п. Йосиф Крушельницький привитав Їх Ексцеленцію хлібом і сіллю, а о. Парох передав ключі. Почався опісля обряд посвячення: найперше знадвору а відтак і з середини. Який той наш обряд прекрасний! Коли хто вже раз у житті бачив посвячення Церкви, то певно ніколи не забуде. Ті обряди повні значіння: намазання св. миром 12-ох хрестів на стінах, миття Престола водою, вином і рожевою водою; вложення св. Мощів і образців Євангелистів у Престіл й заливаня воском.

Хоч часи змінилися, Церква є тасама, що колись. Хоч ми в іншім краю, св. Церква з її Архиереєм, священиками і прекрасними обрядами є та сама. В нашім ріднім краю, за часів наших батьків і прабатьків Архиереї Шептицькі, Сембратович, Пелеш і інші посвячували так само храми Божі по рідних селах і містах, як наш Архиерей Кир Василій Ладика в Канаді. Такі самі святительські руки висвячують священиків у Канаді як і в старім краю. Коли при посвячуванні св. престола Архиерей вкладав мощі, пригадувалося нам, як перші християни сходили до катакомб, під землею й на гробах мучеників відправляли Служби Божі. Церква та сама й тепер, що і в перших віках християнства. Вже близько 2,000 літ свята Католицька Церква живе, поборює ворогів, веде душі безсмертні до спасення й маємо запевнення її Божественного Основателя, що „ворота пекольні не поборять її," аж до кінця віків.

По посвяченні церкви Їх Ексцеленція посвятили прекрасні нові ризи, що справив п. Йосиф Крушельницький. Цей парохіянин багато причинився до того, щоб у нашій церкві було все, що треба. Він справив новий головний престіл, прикрасив святилище, справив ризи і при кожній нагоді не жалує обильних жертв для парохії.

Слідувала Архиерейська Служба Божа. Наша церква в ту неділю стала неначе катедраль [illegible]. Людей було повно. Співали знаменито.

По Євангелії о. Парох привитав теплими словами Високодостойного Архиерея і промовив до вірних про гідність Епископа.

По Службі Божій Преосвященний промовили до вірних. Говорили як батько до дітей. І певно слова Владики глибоко застрягли в души вірних і принесуть обильні плоди. Заохочували парохіян до християнського життя, говорили про льояльність відносно Бритійської Імперії й додавали заохоти до ревної праці в парохії.

По Службі Божій відбувся празничний обід у церковній салі. Нажаль наша саля відносно мала й тому за перші столи не могли засісти багато людей.

По обіді промовив п. Йосиф Крушельницький. Він подякував Преосвященному в імени парохіян за прибутя до нас. "Як часи змінилися. Колись було таке, що на празник дяк відправив утренню й на тім відбулося це свято," говорив п. Крушельницький. "А чого ми тепер дочекалися! Наш празник відбувається, а між нами Їх Ексцеленція наш дорогий Епископ. Наша церква вже посвячена. Гарний це празник і памятний останеться цей день," закінчив бесідник.

Відтак говорив Всеч. о. Канцлер Луговий. Його промова викликала будуюче враження. Всеч. о Бесідник вказав, що не тому повинні ми людину шанувати, що вона багата, гарна, а другу понижувати тому, що вона бідна й непристойна. Кожна людина має безсмертну душу й ця душа вивищує кожну людину, без ріжниці стану, понад інші сотворіння, й тому людині належиться пошана.

* *

В 5 годині Преосвященний відвідали церкву Вознесення в Вест Форті. Вест Форт, це передмістя Форт Виллямy з західньої сторони. Колись була тут гарна парохія й солідна народня праця. Але завдяки всезнайкам і свистунівцям ця парохія ослабла а про солідну народню працю не може бути й мови. Однак не все знищене. Ще є маленьке число добрих ідейних парохіян. Ці парохіяни привитали Ексцеленцію. П. Йосиф Церковний, по звичаю, привитав Преосвященного хлібом і сіллю, а о. Парох передав ключі. По Архиєрейськім молебні Їх Ексцеленція мали проповідь про конечність св. Віри. Ах, коби були вчули тих слів відступники! Були б довідалися, як то наш Божественний Спаситель вимагав віри від тих, з котрими стрічався та для котрих чуда ділав. То може деяка душа була б пізнала бажання Спасителя й була навернулася до правдивої Віри Христової. Накінець Преосвященний заохотили парохіян до витривалости в праці при парохії.

* *

Вечером того дня Преосвященний відправили молебень у Фортвиллямській церкві й виголосили науку, а накінець поблагословили Найсвятішими Тайнами.

* *

У понеділок рано наш Князь виїхали до Вінніпегу. Але ті слова, ті прекрасні обряди, Архиерейська Служба Божа й торжественний настрій на довгий час позістануть у памяти наших парохіян.

Парохіянин.

З ДІЯЛЬНОСТИ РКУК У ВІННІПЕГУ

Масове Віче в справі Червоного Хреста.

Репрезентаційний Комітет Українців Канади скликав до салі Інституту Просвіти в Вінніпегу в неділю 22. вересня масове віче в справі воєнних змагань Канади, іменно в справі кампанії канадійського Червоного Хреста та в справі воєнних ощадностей. РКУК кілька місяців тому дістав запрошення від екзекутиви Червоного Хреста на Манітобу вислати свого репрезентанта до екзекутиви Ч. Хреста. Такого репрезентанта вислав РКУК в особі п. В. Свистуна. Рівночасно РКУК дістав запрошений Комітетом Воєнних Ощадностей (Вар Сейвінгс Коміти) до співучасти в кампанії за закупном воєнних стемплів та воєнних цертифікатів ощадности. Якраз для того, щоб між Українцями Вінніпегу [illegible] спопуляризувати працю Червоного Хреста, а також вагу фінансової помочі для Канади в веденню війни через закупно стемплів і цертифікатів ощадности, РКУК зарядив масове віче до Інституту Просвіти. Про це віче помістили оба вінніпегські англійські дневники обширні симпатичні репортажі(хоч помилково було подано в них, що віче відбулось в салі собору, замість, як мало бути, в салі Інституту Просвіти).

На вічу промовляли два англійські бесідники, а то п. Г. Р. Сандерс як відпоручник Червоного Хреста і п. Філіп Давсон як відпоручник Комітету Воєнних Ощадностів. Від РКУК промовляли о. др. В. Кушнір, президент РКУК і адв. В. Свистун, відпоручник РКУК в манітобській екзекутиві Червоного Хреста.

Відпоручник Червоного Хреста п. Г. Р. Сандерс коротко але ядерно вияснив дотеперішню працю та ціль кампанії Червоного Хреста.

Значіння воєнних ощадностей для Канади представив п. Ф. Давсон, який підчеркнув, що самий він добре обзнакомлений з Українцями через співжиття з ними в Саскачевані. "В Канаді не потребуємо журитися тим, хто з нас належить до "чистої раси". Для нас кожна раса є добра й Українці заслугують на велике признання Канади як її льояльні громадяни. В Канаді єднає нас не приналежність до одної раси, але спільні наші ідеї й принципи, які лягли в основу нашого демократичного ладу. За ті принципи, які Гітлер хоче знищити, варто нам битися. Щоб ті принципи як слід оборонити, треба нам всім дати якнайбільшу фінансову поміч канадійській владі в провадженню війни до побіди. Кожного й найбіднішого стати на те, щоб купити кілька воєнних цертифікатів ощадности. За $4 можна купити цертифікат вартости $5. Треба тільки постійно такі цертифікати та стемплі купувати. В Німеччині держава примусово відриває від кожного робітника половину його заробітної плати на кошти війни. В Канаді як свобідні громадяни ми самі мусимо накладати на себе обовязок фінансової помочі нашій державі в провадженню війни аж до її успішного закінчення. Хто нині вкладає свої ощадности в воєнні стемплі і цертифікати, той робить подвійну роботу: збільшає свої ощадности й помагає Канаді".

Слідуючий бесідник п. В. Свистун дав короткий перебіг воєнних подій від упадку Франції: "На 17. червня Франція скапітулювала, бо її виглядало, що війна вже програна, бо вона вірила, що Велика Британія сама не буде провадити війни проти Німеччини. Нині Велика Британія багато сильніша мілітарно, як це було на 17 червня. Англія має найбільшу морську фльоту в світі, якою веде успішну бльокаду майже цілої Європи. До того Англія дуже скріпила свою воздушну фльоту, яка віднесла кілька світлих побід над німецькими літаками-бомбовиками. Для нас важне те, щоб Велика Британія й Канада виграли війну. В разі їх виграної, в що я не сумніваюся, Європа й багато країн поза Европою будуть мабуть зєдинені в велику федерацію під проводом Великої Британії, а можливо, що й під проводом Великої Британії сфедерованої з Злученими Державами Америки. В противнім випадку ціла західна Европа буде кольонією Німеччини, яка посягне також за здобутками й поза Атлянтійський океан".

Віче закінчене було сильним і красномовним закликом о. др. Кушніра до великих зусиль Українців для помочі Канаді й Великій Британії в теперішній війні. "Свобода й державна незалежність оперті є на моральній силі народу. Без такої сили нарід є пропащий. Велика Британія є на сторожі тої великої християнської моральної сили, яку намагається знищити гітлеризм. Є всякі признаки того, що по війні прийде до нового суспільно-політичного ладу, в якому моральні вартости будуть відгравати ще більшу ролю, як це було до тепер. Станьмо й ми мужно разом з тими, які боряться "проти матеріялізму і за ідеалізмом!"

Віче закінчилось відспіванням національних гимнів. Вічевики розійшлися домів в переконанню, що їм треба дати якнайбільшу поміч воєнним змаганням Канади.

Учасник.

Делф, Алта.

День 20. вересня був сумний для нас, бо відійшов від нас на вічний спочинок всіми дуже люблена, 81-літня Ксеня Кріль. Покійна приїхала до Канади 1910 р зі села Трибухівці, повіт Бучач, разом з чоловіком та дітьми. Тут взяли собі гомстед. Від довшого часу старенька була спаралізована, однак терпеливо переносила свою слабість. Похорон відправив о. М. Когут. Свою маму оплакують дві доньки, один син Франко й їх діти. По спільнім обіді на заклик п. Андрія Тимчака, присутні зложили $4.00 на нашу пресу. Збіркою занявся п. Петро Ільців. Суму розділено пополовині, з чого вислано $2.00 на "Українські Вісти", а других $2.00 на "Світло".

Спи дорога сусідо й нехай канадійська земля буде тобі пером.

Петро Ільців.

Вісти з Кемсак, Саск.

В неділю, дня 22 вересня, відправлено богослуження в нашій місцевости Кемсак. Богослуження відправив Всеч. о. Н. Сірий в місцевій католицькій церкві, бо ще не маємо в тім місті своєї української греко-католицької церкви тому, що в цьому місті є дуже мале число наших Українців.

Кемсак належить до більших і дуже гарних містечок в Саскачевані. Воно положене 30 миль на північний схід від Канори. Місто й околицю замешкують переважно люди інших народностей, між ними в великій кількости духоборів, що осіли там ще перед прибуттям української еміграції. Між тими мешканцями є трохи й Українців, що добре держаться своєї народности і греко-католицької Церкви. Це можна було зававжити на богослуженні: майже всі Українці місцеві та з поблизьких околиць були присутні.

В недалекому часі пічнуть у Кемсак будувати свою українську греко-католицьку церкву, бо вже придбали гарну площу під будову, та призбирують потрібні фонди на саму будову.

Хоч небагато тут наших людей, то все ж треба сказати, що добре держаться й мають між собою визначніших людей таких як пп. Цимбалістий, Ратушний, Фаріон (син нашого широковідомого українського католицького патріота, бизнес мена й піоніра п. Фаріона з Сифтон, Ман.). Тому треба надіятись, що при їх співпраці й пораді та помочі вдасться нашим Українцям Кемсаку збудувати свою святиню, що буде знаком і осередком життя наших Українців в тім місті, та підставою до розвою нашого українського духового й національного життя.

По богослуженні переведено збірку на нашу українську католицьку пресу. З тієї збірки призначено $1.50 на Українські Вісти й $1.00 на Будучність Нації.

Щира подяка всім жертводавцям ща то щирі лепти й добре розуміння помочі своїй пресі.

Місцевий.

КОНФЕРЕНЦІЇ УРЯДІВ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ І БРИТІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

Від якогось часу ведуться в Вашингтоні між американським урядом і представниками Бритійської Імперії важні переговори в справі кооперації для взаїмної оборони.

З американського боку переговори веде секретар стейту Кордел Гол, з бритійського англійський амбасадор Лотієн і австралійський посол Ричард Кейсі. Переговори брали під увагу всю бритійську імперію й відносилися видимо до питання, що робити на винадок упадку Британії.

КОМУНІСТИ ПРИ РОБОТІ

Доносять з Лондону, що комуністи розпочали свою агітацію серед потерпілої від бомбардувань бідноти, кажучи що це не є нійка "народня війна", а тільки війна між імперіялістами за те, хто з них має дерти шкуру.

СОВЄТСЬКІ МАНЕВРИ ПРОДОВЖЕНІ

В Україні й на Кавказі продовжаються маневри совєтської армії, бо, як кажуть Совєти, небезпека ще не минула. Тому треба бути готовим на всякий випадок... В Україні маневри відбуваються в одеській воєнній окрузі.

ПРИЧАЛИЛИ 87 РОЗБИТКІВ ДВОХ БРИТІЙСЬКИХ КОРАБЛІВ

До Ст. Джанс в Новій Фунляндії причалив корабель який виловив на морі 87 розбитків з двох бритійських торговельних кораблів, сторпедованих Німцями на Атлянтійськім океані.

СССР, АНГЛІЯ І ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ

Лондонський "Таймс" подає що відбудуться переговори в справі морської бази в Сінгапурі. В нарадах мають взяти участь Злучені Держави, Англія й Австралія, а далі також Совєти та Китай.

Америка не обіцяла помочі. Уряд Франції заявляє, що Америка не обіцяла помочі у справі Індо-Китаю [illegible]

ФРАНЦУЗИ СТРИМАЛИ ЯПОНЦІВ В ІНДОХІНІ

Французька армія обсадила стратегічні позиції при вході до долини, що веде до Ганой, столиці Індо-Китаю, і стримали Японців у віддалі кількох миль від Ганой. Французька команда подає, що туди наступає 20,000 Японців. Їм помагають місцеві зрадники.

Японці ведуть расову пропаганду серед населення Індо-Китаю і підбурюють його проти білих.

МОСКВА БУЛА НАПЕРЕД ПОВІДОМЛЕНА ПРО НОВИЙ ПАКТ

Совєтська новинкарська агенція Тасс передала уступ з редакційної статті московської газети "Правда", в якій говориться, що совєтський уряд був повідомлений Німцями заздалегідь про заключення потрійного союзу між Німеччиною, Італією й Японією, і що той союз "не представляє нічого непередбаченого для совєтського Союзу".

ТУРЕЧЧИНА, НІМЕЧЧИНА І СОВЄТИ

Не приходить до німецько-турецького торговельного договору, бо Німці не доставляють льокомотив і матеріялів, потрібних до будови мостів. Взагалі відносини з Німеччиною погіршуються, а зате видно зближення Туреччини до Совєтів.

Пята частина юнаків невідповідна до військової служби

Майор Д. Роджерс, посередній урядник між головною військовою кватирою й поборчою радою в Едмонтоні, заявив, що яка пята частина юнаків, які дотепер перейшли лікарські оглядини, не надається до військової служби. Є це кляса 21-літніх хлопців.

Вибух знищив хемічну фабрику у Зл. Державах

У Клейртон, Пенсилвенії, сталася в фабриці хемікалів велика експльозія, що знищила фабрику дотла. Після раптових вибухів фабрику обняв вогонь і з неї залишилися лиш купи румовищ. Робітників у фабриці в той час не було, тому й жертв не було. Президент фабрики каже, що на його думку експльозію епричинила "противна хемічна реакція".

Перевезуть дітей з Лондону

Бритійський уряд порішив забрати матерей і дітей з тих дільниць Лондону, що найбільш переселені. Таку вістку подало в середу бритійське радіо.

Тижневі страти в кораблях 49,200 тон

Бритійська адміраліція оголосила 24-го вересня, що Німці й Італійці затопили торговельних кораблів на 49,200 тон поємности в тижні, що закінчився 16 вересня. Пересічні тижневі втрати в кораблях є 54,223 тон поємности.

У тому Британія стратила 9 кораблів, аліянти 4, невтральні 3. Адміраліція каже, що Німці подають, що ніби-то вони затопили в тому тижні кораблів поємности 128,350 тон.

До 22 вересня Німці стратили кораблів 1,043,000 тон, Італійці 291,000 тон. Вдодатку до того Бритійці затопили яких 33,000 тон бувших невтральних кораблів, що були в руках ворога.

КАТАВРУВАННЯ ЯПОНІЇ

Секретар стейту Кордел Гал натаврував Японію за її напад на французький Індо-Китай. Він сказав, що цей напад зміняє теперішній стан на Далекому Сході та йде в розріз з американською політикою, яка прямує до задержання теперішнього стану. Гол заперечив, наче б Америка погодилася з тим, щоб Франція поробила Японії в Індо-Китаю певні уступки.

ВИЗВАЛИ ПОСЛА З МОСКВИ

Ідуть важні наради в Берліні, бо нагло визвано німецького посла з Москви на конференцію з Гітлером.

Hudson's Bay Company
INCORPORATED 2nd MAY 1670
Phone 914

Ріжні Вісти

Половина населення Аляски, що виносить 75,000, складається з Ескімосів та Індіян і з невеликого числа Японців.

Хоч більшість диких звірят у південній Африці призвичаюються до аеропляків, одних львів нападає панічний страх на його вид і він ховається в найгустіші нетри (джунглі), коли появиться літак.

ливців. 24 паки футрових шкірок з білих лисів. Вони вартують приблизно 15,000 долярів.

Минулої неділі втікли були з табору для інтернованих у Кананаскис, Алта., два Німці, 20-літній Ірвін Гартман і 34-літній Алфред Шенберг. В середу їх зловлено й превезено назад до табору. Їх буде судити воєнний трибунал.

У вівторок поліція віднайшла в Едмонтоні 15-літню калгарську дівчину, Джун Ган, що тиждень тому пропала була з дому, й батьки не знали де вона. Поліція відставила її додому.

Едмонтонські жінки вислали до міської ради просьбу, щоб та заборонила людям курити в трамваях та автобусах бодай у зимові місяці, як вікна зачинені. Розумні заходи.

В Албертійськім Університеті знов відкрито зимові курси. Цього року записалося нових студентів 400. Минулої зими на першому році було записаних 500 студентів.

В Оливер, 10 миль на північний схід від Едмонтону, почато будову нової домівки для божевільних жінок. Він має коштувати 35,000 долярів і примістить 200 умовохорих жінок. Ця будова зменшить заввеликий наплив цього роду пацієнтів у Паноці, в Алберті, де також є така інституція для жінок. В Оливер є вже шпиталь для умовохорих мужчин, який приміщує тепер 850 осіб. Відтепер та інституція буде опікуватися умовохорими обидвох полів.

Щоб рятувати своїх фармерів від краху, аргентинська збіжева рада (щось як канадійська пшенишна рада) рішила закупити від фармерів кукурудзу з 1939-40 р. Платить по 40 центів за бушель.

Клавд Викард, секретар рільництва Злучених Держав, сказав у своїй перший публичній промові, яку виголосив минулого тижня, що вигляди для північно-американського фармерства дуже несвітлі.

Цьогорічний День Подяки на розпорядження домініяльного уряду Канадійці будуть справляти 14-го жовтня.

Населення голяндських Східніх Індій зложило для Великої Британії $5,000,000 на закупно аеропляків.

Всеіндійський Конгрес, що відбуває тепер свої наради в Бомбею, прийняв резолюцію Магатми Ганді, яка забороняє на ввесь час війни якунебудь акцію проти Великої Британії.

Велика Британія далі веде успішно свою торговлю з цілим світом, помимо війни. Її торговля спинена лиш з краями, що їх захопила Німеччина.

Німці стяли голови трьом Чехам за зраду націстичної Німеччини.

Від 2-го вересня кожна особа в Британії може споживати тижнево не більше як 4 унції масла.

Злучені Держави випродукували в 1938 році 2 міліони пятьсот тисяч моторових возів. Канада випродукувала їх 166,000.

Щоб не допустити до того, аби публичні вжиточности були публичною власністю (міста, громади), приватні компанії витратили на боротьбу з такими пропозиціями 350,000 долярів — лиш у самій Каліфорнії.

Бритійське правління закупило в Південній Африці ввесь цьогорічний збір вовни. За фунт вовни платило по 19,8 центів.

Теперішня квота достави пшениці остає далі по 8 бушлів з засіяного акра, зі спеціяльними винятками для деяких околиць, де приймають до 15 бушлів з засіяного акра.

Японське правління арештувало основника японських кооперативних спілок за спротив мілітарного кодексу.

Алберта стоїть на третьому місці щодо посідання автомобілів і троків. Онтеріо має 1 моторовий віз на кожних 6.3 осіб; Бр. Колумбія — на кожних 8 осіб; Алберта — на кожних 8.9 осіб. Квебек іде останній: там 18.7 осіб посідають один моторовий віз.

Р. Б. Бенет, бувший премієр Канади, тепер дістав нове призначення до міністерства авіяції в Великій Британії. Яку роботу він там має до виконування, не подано до відома.

Надзвичайна сесія манітобського парляменту буде склкана напочатку грудня для обмірковування охорони фармерів перед кредиторами.

Золото з Росії, вартости $11,175,000 прибуло до Злучених Держав. Секретар скарбу Моргентав відмовився вияснити щонебудь про той транспорт совєтського золота. Це другий раз цього року московські большевики шлють своє золото для американських "буржуїв".

Румуни арештували чотирьох Бритійців і одного Канадійця і кількох з них тяжко побили. Це тому, що вони мали ніби то плянувати саботаж в копальнях нафти. Бритійський уряд зажадав вияснення.

На Північнім морі вирятувано летунів розбитого англійського літака, які через 84 годин плпвали по морі в гумовім човні, без їди й води.

ПИВО
що
Привертає Спочинок

Гасюче спрагу, подаюче здоровля . . . пиво це пресмачний напиток і їстивний корм у плині. Багате в поживу бо прийшло з урожайних піль хмелю і ячменю. За першим сорбом відчуєте випочалість, чудовий настрій ментальний і фізичний — таку має воно відбудовуючу силу. Пиво це найбільш побажаний природній середник для відсвіження . . . бо перш усього воно дає спочинок а потім відбудовує силу.

ПОПИРАЙТЕ АЛБЕРТІЙСЬКУ ІНДУСТРІЮ
НАСТОЮЮЧИ НА
БРОВАРЕНІ В АЛБЕРТІ ПИВА
"НАЙЛІПШІ З ПИВ
КУПУЙТЕ ВОЄННІ ШАДНИЧІ МАРКИ!

This Advertisement is not inserted by the Alberta Liquor Control Board or by the Government of the Province of Alberta.

Острови Фарро

Ці острови належали до Данії перед початком цеї війни, а тепер знаходяться під британською протекцією. Хто б ними не володів, там завжди провадиться боротьба за існування

Далеко на північ від Англії, в Північнім морі, знаходяться острови Фаро, на яких живе біля 30,000 людей. Головним заняттям населення на тих островах є риболовля, яка певно потерпить за теперішніх воєнних подій.

Вісімнадцять острівців творять цю ґрупу, а сімнадцять з них є заселеними. Загальна площа всіх островів виносить біля 540 квадратових миль. Знаходиться там також багато гір, а найвища між ними підноситься на 3,000 стіп понад рівнем моря. Береги островів дуже скалисті й неприступні, але міріяди морських птахів знаходять там вигідні місця на гнізда.

Хоч острови й знаходилися під данською контролею, всеж вони провадили незалежне та своєрідне життя, а за останніх років поширився там рух за повним відокремленням від Данії. Ці люди, фарійці, мають свої власні звичаї та традиції, говорять своєю рідною мовою яка вважається відміною колишньої нормандської мови, що в давнині була поширена в північній Англії. В столиці Торсгавн, знаходиться їх парлямент, над яким повіває національний прапор, й перед ним фарійці зупиняються з великою пошаною.

Та навіть і фарійці не є вільними від впливів континенту. Подібно Рекявику в Ісляндії, Торсгавн виглядає як континентальне модерне місто, має гарні вулиці, веселі, ріжнобарвні деревляні будинки, всюди електрика та телефон. Будучи великими патріотами, й гарячими прихильниками незалежности, фарійці всеж і до останнього часу не пірвали звязку з Данією. Вони мають свою власну фльоту, яка реґулярно відвідує Копенгагу й місто Літс, в Скотляндії.

На островах все ще можна знайти дивну мішанину модерного й примітивного життя. Невеличкі хати, що мають дахи з торфу, освітлені електричним світлом. На тих дахах за гарної погоди можна бачити розложену рибу, яку сушиться на сонці. Навіть найменші оселі є злученими зі столицею телефоном. Всюди там повно моторових човнів, за поміччю яких утримується звязок з поодинокими островами.

Життя фарійців не є легким. Два головні промисли на цих островах, це риболовля та годівля овець; перше — це стала боротьба з морською стихією, а друге — це намагання вижививтися використовуючи скалистий ґрунт. Ця боротьба за життя витворила з фарійців витривалих та незалежних людей, котрі затримали в собі багато гарних рис стародавніх вікінгів, які в десятім столітті відплили з Норвеґії.

Вовна з овець приносить їм дещо грошей, а прядуть її там молоді мужчини. Ручна пряжа виглядає трохи ґрубшою від ручної пряжі на Шотляндських островах, але готовий одях гарно представляється, бо має яскраві кольори, головно білі та сині, які вважаються національними барвами. Часом можна побачити й додатки червоних кольорів. Барви для вовни фарійці здобувають з ріжних мохів, що ростуть на скалистих берегах.

Для більшости островитян риболовля є головним заняттям. Вони мають до свого розпорядження біля двіста моторових човнів, а найбільші з тих човнів мають до двацять пять осіб обслуги, і пускаються за рибою аж до Ґренляндії. Риба, яку вони вивозять на ринки, важається найкращою у світі. Ловлять її довгими вудками, що мають на собі сотки гачків. По зловленні, рибу вбивають і кидають до великої бочки з солоною водою. Це називається "солона риба". Частину риби привозять на беріг живою. На березі з риби вирізують печінку, з якої потім витискають рибячий тук, а мясо або солять, бо вудять на сонці, чи власне висушують.

Всю рибу на березі сортують по величині. Потім розкладають на скалах, дахах, пісчанім березі і всюди де тільки є відповідне місце. Біля риби кожної ночі і кожної години для знаходяться вартові, котрі мають завданням прикривати її або заносити до помешкання в разі дощу. Оттак висушивши свою рибу на сонці та на вітрі, пакують її для відправлення на ринок. Майже всю роботу біля приготовлення риби виконують жінки та діти. Бо чоловіки, в часі риболовлі, все знаходяться на морі, а старші особи, мов метеорольоґи, доглядають за всякими змінами погоди, щоб вчасно повідомити про наближаючий дощ.

Кажуть, що це не Фаро, але Рибні острови. Та й дійсно вони є рибними. Рибу ви побачите всюди — на березі, на скалах, на дахах, на човнах. Побачите там свіжу рибу, солену, сушену, порізану й цілу, варену й печену. За непогоди, фарійці мають багато турбот з сушенням, бо стало треба використовувати кожний промінь сонця, й як тільки надходить дощова хмара, всі біжать прикривати та заносити рибу.

Берег моря це найважливіша "інституція" фарійців. Більш як половину свого життя вони проводять на березі, де все щось роблять біля риби. Навіть південні боки своїх гір та горбків вони використовують для сушення риби. В тій хвилі, як їх "метеорольоґи" дадуть сиґнал що надходить дощ, незалежно від того, що робить родина, вона все покидає і кожний біжить до риби. Чи сидять за обідом, чи в школі, чи в церкві, а навіть і в парляменті — всі кидають своє заняття, щоб спасти рибу перед дощем!

Догляд за вівцями на островах Фаро має свої трудноші. Коли господар йде шукати за вівцями, він звичайно знаходить їх десь на височезній скалі. Здається що й пес туди не може видрапатися, але фарійці знають як зігнати овець. Транспортація худоби з деяких островів є дуже утрудненою й вимагає великого хисту. Корову часом треба спускати зі скалистого берега на мотузі, яких 700 стіп в долину, а там біля самої води, стоять інші особи, що направляють її до маленького човна.

На островах Фаро виходить чотири ґазети; більшість їх змісту є в фарійській мові. Року 1913 вони святкували тисячеліття свого лагтінгу — парляменту, який розпочинає свої засідання в день Святого Олафа, що припадає на 29. липня. Цей день є памяткою про короля Олафа з Норвеґії, котрий був забитий в бою біля Стиклесадру. Від того часу він є національним днем на островах Фаро.

Фарійці зберегли багато старинних пісень, деякі то вже понад тисячу літ старі. Ті пісні передавалися від батька синові, від матері доньці, й тепер є списаних понад 8,000 віршів. Старинні пісні почали там вперше записувати біля 1850 року.

ВСЯЧИНА

Три метелики

Було собі три маленькі метелики: один білий, другий червоний, а третій жовтий. Вони весело літали цілий день у великому саду, в соняшному світлі, перелітали з квітки на квітку, кожній квіточці щось тихенько говорили, коштували її медок і летіли далі.

Час їм дуже швидко минав. Вони так загралися, що й не зогляділися, що сонечко сховалось за хмари і пустився дощ.

Змокли метелики. Полетілиб вони до своєї хати, так далеко, а дощ не перестає. Змокли страшенно. Насилу вже крильцями ворушили. Ледве долетіли до тюліпана, червоного з жовтими крапочками. Попросили в його захисту.

— Любий тюліпанчику! Просимо тебе, одчини свій келих та сховай нас од дощу!

Тюліпан подивився на них і промовив:

— Жовтого і червоного прийму, а білий нехай зостанеться на дворі.

Але обидва метелики, жовтий і червоний, промовили:

— Коли ти не хочеш захистити нашого братіка білого метелика, то й ми краще на дощі будемо мокнути!

Метелики смутні полетіли до білої лелії. Попросили і її, щоб сховала їх від дощу: але вона згоджувалась приняти тільки білого; тоді й він промовив:

— Сам один не хочу ховатися в тебе! Або вже разом з своїми братами десь найдемо захист, або вже вкупі бідувати будемо!

Та й полетіли далі.

Почуло це зза хмар сонечко, і схотілося йому побачити тих приятелів, що так один за одного обстоювали. Продерлося крізь хмари і кинуло на метеликів своє проміння. Зараз крильцята їх висохли і самі вони зогрілися; і знов літали й раділи, як давніш, аж до самого вечора. А як сонечко зайшло за гору, то метелики полетіли додому спати.

Леся Українка.

Чуже добро

У стародавні часи жив у Палестині один небагатий Жид Фінеас. Він орав землю та був рабіном.

Раз якось просяться до Фінеаса два чоловіки на ніч. Фінеас приняв їх, нагодував, напоїв і положив спати.

На другий день Фінеас ще спав, коли нічліжники поїхали з двора. Поїхали й забули два мішки ячменю, що мали з собою.

Вийшов рано Фінеас на двір, аж бачить: мішки з ячменем на дворі, а нічліжників нема. Він сховав мішки в комору, міркуючи.

— Певно подорожники незабаром повернуться. Нехай там полежать тимчасом.

Алеж пройшов день, два кілька тижнів, а ніхто не приходить за ячменем. І почав Фінеас гадати:

— На що ячменеві так лежати? Посію його, нехай росте.

І посіяв ячмінь. Ячмінь уродив гарний. Фінеас зібрав уже не два мішки, але цілий засік у коморі насипав.

Пройшов рік. Аж ті самі подорожні повертають назад. Ідуть вони повз Фінеасову оселю та балакають:

— Заїдьмо до доброго чоловіка. Побачимо, як він живе. — І заїхали.

Фінеас одразу пізнав знайомих подорожних і кинувся на зустріч їм.

— Чи не за ячменем приїхали? — питає.

— Ні, — відповіли подорожні; ячмінь ми у тебе забули та ніколи було за ним повертати. Вже рік минув, як ячмінь у тебе, чим же ми будемо його від тебе забирати? Ми зайшли провідати лише доброго чоловіка.

А Фінеас повів подорожних до комори й показуючи повний засік ячменю, оповідав:

— Я посіяв вам ячмінь, гадаючи, що нема на що без діла його держати. Ячмінь, дякувати Богові, вродив. Заберіть тепер своє добро.

Вовк і баба.

Голодний вовк, шукаючи поживи, забрив до села. Став він коло крайної хати та чує, що баба колише дитя й приказує:

— Спи! не плач! бо оддам тебе вовкові.

Вовк зупинився коло хати та й почав вартувати, коли йому винесуть на вечерю плаксиву дитину.

Аж у годинку яку чує: баба знов колише дитя та приказує вже:

— Не плач, дитятко, не віддам тебе вовкові. Нехай лише прийде він, заразже кійком прожену його.

Вовк подумав:

— Видно, люди нераз говорять одне, а роблять друге...

І пішов геть із села.

В Кенвия, Ню Джерсі, у Зл. Державах вибухла фабрика хемічних виробів, вартости міліонів долярів. 50 осіб було вбитих, около 300 ранених. На знимці згарища після вибуху.

Дещо про волосся

Деякі люди сильно журяться, коли їм випадає волосся та видають багато грошей на ріжні хемікалії, щоб приспішити поріст волосся, згл. припинення його випадання. Інші знов думають, що голення приспішує поріст волосся та що нові волоски бувають темніші і грубші. Англійські лікарі Денфорт і Тротер занялися окремим дослідженням тої справи. Вони ствердили, що толення не має ніякого впливу ні на швидкість росту волосся, ні на їх грубість і краску. Багато людей припускає, що ношення капелюха викликує передвчасну лисину і що коли ходити без накриття голови, то волосся довше держиться голови. Досліди виказали, що багато осіб мимо постійного ношення капелюха має прекрасне волосся і навпаки, багато осіб, які постійно ходять без накриття голови, передвчасно лисіє. Одна з головних причин випадання волосся це порплі. Першою умовиною збереження волосся це часте миття голови й поборювання порплів. Як часто мити волосся? На це трудно відповісти, бо це залежить у великій мірі від індивідуальних прикмет шкіри. Більшість мужчин повинна мити голову щодня і то перетовщеним туалетовим милом і гарячою водою. По вимитті голови волосся треба легко натовстити дрібкою брилянтини або чистим олієм. Деякі повинні мити голову що пятьшість днів. Пані мусять мити голову що пять до чотирнацять днів. Ті, що мають товсте волосся, частіше, ті, що мають сухе, менше часто. Найгустіше волосся мають бльондини, потім ідуть брунети і руді. Деякі люди сивіють передвчасно, хоч не мають завеликих журб та живуть в нормальних умовинах. Таке передвчасне сивіння буває дідичне. Медицина не знає дотепер способу, як запобігти сивінню і нема способу на лікування сивого волосся. Таксамо медицина не знає дотепер способу на скріплення поросту волосся. Можна лікувати порплі та лій, що головно спричиняють випадання волосся. Один зі способів лікування порплів це часте миття голови, другий це втирання в шкіру відповідно спрепарованих ліків. Головним складником ріжних тих препаратів — сірка або ріжні смолові субстанції. Домовий лік проти лою і порплів такий: втирати у волосся 1 процентовий саліциновий спірт.

НОВИЙ ПАКТ ПРОТИ АМЕРИКИ Й РОСІЇ — КАЖУТЬ НАЦІСТИ

В авторитетних берлінських кругах говорять, що німецько-італійсько-японський союз є звернений проти всякої матеріяльної помочі Злучених Держав і Росії, яка може вплинути на вислід війни в Европі й Азії.

КІЛЬКО РОЗВЕЛТИ ЗАРОБИЛИ?

Джан Флинн пише у своїй книжці про Розвелта, що він і його жінка за неповна 8 літ в Білому Домі заробили $2,-500,000.

Жінка заробила більше від чоловіка, бо аж $1,500,000.

За один виклад вона одержує 1,500 долярів.

В НОРВЕГІЇ САБОТАЖІ

Від часу, як Британці зачинають ставити Німцям щораз сильніший опір, зачинає кріпшати в Норвеґії опозиція проти Німців. Німецька окупаційна влада має тепер щораз більше до діла з ріжними саботажними актами. Про це норвезька людність мало що знає, бо німецька цензура не пускає таких відомостей до преси.

ВІД НЕЧИСТОГО ПОВІТРЯ МОЖНА ЗОМЛІТИ

Підчас великого натовпу людей багато осіб мліє, а то тому, що їм бракне кисня, що находиться в повітрі. Не всі ми однаково дихаємо, та не однакову кількість кисня з повітря дістаємо. Дехто дихає природно: рівномірно й глибоко.

А дехто неприродно: нерівномірна й мілко. І власне підчас натовпу найскорше вмлівають такі особи, що замало вдихують повітря. Їм і так ледви вистарчає вдиханого кисня.

А коли попадуть у натовп, де повітря занечищене, то стає їм зовсім мало кисня, й вони вмлівають. Таки осіб треба негайно винести з кімнати, церкви чи салі, надвір, на свіже повітря.

ЯК МІЛЬ ДІСТАЄТЬСЯ ДО ШУХЛЯД

Міль доросла є досить велика та крилата. Така міль не влізе до шуфляди, або до куферка. Та черва її така малесенька, що влізе навіть крізь таку шпарку, що крізь неї можна ледви пропхати тонесенький листочок паперу.

Оце пояснює, чому часто таке стається, що міль поїсть вовняні убрання навіть у дуже щільно запертій скрині чи куфрі.

СТАРИЙ ГУМОВИЙ ОБРУЧ З АВТОМОБІЛЯ ПРИДАТНИЙ

Багато старих ґумових обручів з автомобіля валяється без ужитку. А можна використати й такий обруч.

Вріжте кількацалевий кусень твердої гуми з обруча й прибийте її до сходів коло порога. До такої гуми добре черевики собі чистити від болота по дощеві.

ВІД ЧОГО БДЖОЛИ ТАНЦЮЮТЬ

Дослідники бджіл спостерегли, що й бджоли часом танцюють. Та пчола з іншої причини танцює ніж людина.

Бджола своїм дивним танцем розказує іншим бджолам що знайшла нове поле з медовою падею. По такім танці вслід за нею летять і інші бджоли до нового джерела меду.

Стережіть Здоровля

Ваш лікар то сторож вашого здоровля. Ходіть до нього періодично, щоб він міг досліджувати стан вашого здоровля. Коли він запише для вас ліки, ми будемо раді скоро і ввічливо обслужити вас.

Почтові замовлення виповняємо скоро і точно

MAZANA

ідеальна масть для екземи, сверблячок, прищів і інших скірних недуг.

Мала пачка 50с, велика $1.00.

WESTERN STOMACH POWDER

порошок для жолудка проти диспенсії, квасного жолудка, проти недуг органів травлення, при яких витворюються гази, згага, біль голови.

Пачка 75с. — 1 фунт 1.50

CREOCO COUGH ELIXIR

проти кашлю, перестуди, бронхіту і горляних іритацій. Скоро звільнює харки й увільняє подразнення.

Мала фляшка 75с., велика $1.25

TONO-VIM

має в собі вітаміни В1 і В2

побуджуючий і звітамізований тонік для виснажених нервів. Для знервованих або виснажених працею, для тих, що втратили апетит і втратили контролю своїх нервів, і інсомнії. Цей тонік має особливу вартість для тих, що вертаються до здоровля. Вітаміни В1 і В2 додано на те, щоб доповнили в організмі брак тих елементів, що є есенціяльними у зрівноваженні кріпкости тіла, мозку і нервів.

Фляшка $1.00 і 15с пересилки.

The Western Pharmacy
Sereda's Drug Store
10310-101 Street, Edmonton, Alta.
або
Sereda's Drug Store
RADWAY, ALTA.

о. П. Божик

Що бачив я у Східній Канаді

До Запомогового Товариства св. Николая, про яке ми сказали вгорі, повинно належати Запомогове Товариство "Союз Українських Брацтв." Чому? Тому, що в злуці сила, як мовить народня мудрість і тому, що ми Українці маючи одно, але велике запомогове товариство, наберемо більше поваги і значіння серед співгорожан. Були заходи, щоб злучити "Союз Українських Брацтв" з Брацтвом св. Николая у Вінніпеґу, та покищо ті заходи не увінчались успіхом. Я вірю однак, що злука тих двох товариств наступить. Брацтво св. Николая являється одиноким на всю Канаду, що має запевнену будучність. Брацтво перейшло, як мовлять, вогонь і воду, вистелило собі широкий шлях по всій Канаді, числить около 3,000 членів а в касі має готівки (на державних бондах тощо) около $200,000. Брацтво мало вже два потрясаючі судові процеси, один 1934 року а другий 1940 р. й оба процеси виграло; судді, які безсторонно переглядали скарги позиваючих сторін, уважали, що Брацтво не скривдило своїх членів, оже має рацію на існування.

XIII.

В Торонті, як уже сказано, існують пятнацять окремих ґруп серед Українців, які явно або тайно воюють між собою за впливи та за те, "котра ґрупа ліпша"; деякі часом зближаються одно до одного, та все таки стоять на окремім ґрунті. Стисла кооперація існує тільки між трьома греко-католицькими церквами, а це робить Українців католиків найсильнішими в Торонті й околицях. Поза греко-католиками існують у Торонті товариство Народній Дім, Читальня гетьманці, унівці, троцькісти большевики, які тепер сіли маком, і самостійники. Є в Торонті схизматицькі церковні організації а ними є: старо-православні, новоправославні (свистунівці) і Филиповці. Деякі з них так мало чисельні, що цілком зникають з овиду. Я нарочно подаю назви тих мізерних світських і церковних організацій, щоб не підзрівано мене в упереджениях супроти них. Дивно мені, чому і для чого ті убогі товариства мучаться, прецінь кожному ясно, що вони ніякої ролі відограти не можуть. Імени всіх лідерів у світських товариствах не знаю, про них я нераз випитував, вони для мене цілком неясні; про деяких знаю згори, що вони радше дітваки чим провідники, і ліпше коли б вони дали спокій з провідництвом та взялися чесно за якусь працю, а людей оставили в спокою.

Духовні, які справують схизматицькі церковні громади, є: І. Самець, це духовний автокефальної церкви, Максим Хаврук — духовний, що належить до еп. Адама Филиповського, Сілкин належить до російських епископів. Останній підчас світової війни був капітаном у царській армії, по народності Росіянин. Його жінка також Росіянка, вміє французьку мову, підчас світової війни належала до жіночого батальону смерти. Двох із них особисто дуже добре знаю й міг би про них багато говорити. Я є певний, що їх церковні громади дуже малі й ніколи не будуть великі. Мабуть чи не всі вони числять на те, щоб збагатитись греко-католиками, однак того ніколи не буде. Знаючи систему провадження тих церков і дух виховання вірних, підчеркую свідомо, що вони не тільки що не притягнуть до себе греко-католиків у Торонті, але й цих людей не [illegible] в їх організаціях, яких мають. Тепер часи матеріялізму й байдужности та всяких інших протицерковних примх, — прошу уявити собі якого то треба сильного духа церкви, щоб побороти той антицерковний наступ. Я дивуюся, що люди, які належать до схизматицьких ґруп не здають собі справи з тих небезпечних часів для церкви і заздалегідь не вертаються до католицької Церкви, яка одинока має силу боротися проти антихристіянства.

XIV.

В Торонті виходить "Український Робітник", один раз у тиждень, гетьманський орган. Виходив до кінця червня також часопис "Вперед" орган троцькістів, яких організував пару років тому Данило Лобай.

В Торонті Українці мають більше зайняття, як прим. у Вінніпеґу, і більшу платню за свою працю, як у Західній Канаді. Багато Українців у Торонті мають свої підприємства, крамниці, ресторани, шевські та кравецькі варстати, однак не міг я докладно розвідати про них. Коли Українці беруться до ріжних підприємтсв, то це дуже добрий обяв. Наш нарід мусить розживатись також у царині бизнесовій та індустріяльній. Нарід, який не має своїх купців і промисловців, не зайде далеко.

XV.

Коли я розвідав про українські політичні групи в Торонті, до яких належать гетьманці, унівці, самостійники і троцкісти, в мене мимохіть явилась думка, пощо тих політичних партій аж стільки? Коли є їх аж чотири, то це також очевидно, що ми Українці під політичним оглядом дуже а дуже слабі. Коли б у нас була одна, але велика політична орґанізація, ми мали б якесь значіння, а тому, що є їх аж чотири (не числячи сюди большевиків), в політиці не маємо майже ніякої вартости і не можемо мати, бо кожна з них нечисельна, а через це ніхто з нею числитися не хоче. А далі, коли ґрупи дають Українцям аж чотири окремі політичні світогляди на українську справу вРіднім Краю і тут на еміґрації, доводять земляків наших до розбиття і сварки, черех те наша будучність засунена хмарами руками таки своїх людей. Всі ті провідники знають що розбитий нарід нічого не вдіє, а мимо того не хотять погодитися на одну тільки партію, своє глупе "я" ставлять вище загальної української справи. Чи ті працівники стануть колись розумнішими, один Господь знає.

(Далі буде).

P. MANNING LUMBER CO. LTD.

За найпевнішою обслугою й низькими цінами ріжного роду будівельних матеріялів вдавайтеся до нас.

10443-80th Avenue EDMONTON Phone 32051

ГОЛОВНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО в справах: Звязок зі Старим краєм, горожанські папери, шифкарти, купно-продаж гавзів, акрів, фармів та інших ріжних справ. Залучіть марку на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 652½ Main St., Winnipeg. Res. Tel. 21 176.

ПРЕСОВИЙ ФОНД

В українській греко-католицькій парохії в Кемсак, Саск., зібрав Всч. о. М. Сірий на Укр. Вісти $1.50

Всч. о. М. Кривуцький зібрав на Українські Вісти:

(1) В українській греко-католицькій парохії в Фишінг Ривер, Ман. $2.12

(2) В українській греко-католицькій парохії в Минк Крік, Ман. $3.60

На похороннім обіді по бл. п. Ксені Кріль у Делф, Алта., на заклик п. Андрія Тимчака присутні зложили на Українськ Вісти $2.00

Всім жертводавцям складає щиру подяку

АДМІНІСТРАЦІЯ

З Укр. Народнього Дому в Едмонтоні

Подаємо слідуючий біг праці при Народнім Домі на цей тиждень:

(1) В середу і пятницю, о годині 8.30 вечером, проби співу. Проситься всіх співаків і співачок приходити на проби, бо робляться старання виступити перед англійською публикою.

(2) В неділю, 6 жовтня, о годині 3 пополудні відбудуться збори молоді. Вся українська молодь повинна обовязково прибути, бо будуть важні справи до обговорення.

(3) В неділю вечером Аматорський Гурток відограє гарне представлення.

Просимо всіх взяти численну участь.

ЗАРЯД

Пікнік у Ню Брук, Алта.

відбудеться в неділю, 6 жовтня, по відправі коло церкви. Відтак буде спільний обід і бінго. Отже запрошує всіх прибути.

Комітет.

Увага, Арран, Саск., і околиці

Українська греко-католицька парохія в Арран, Саск., при участи Народнього Дому при парохії і других організацій місцевих приготовляє

ДЕНЬ ПІОНІРІВ

що відбудеться в **неділю, 6-го жовтня, 1940.**

Запрошується всіх людей з дооколичних місцевостей прибути в цю неділю до Арран, щоб гідно вшанувати місцевих піонірів — перших поселенців. По богослуженні відбудеться величавий **похід містом**, опісля спільний обід у парохіяльнім домі і програма дня. Запрошується на це йдень декотрих представників парляменту саскачеванського.

КОМІТЕТ.

Церковний Базар у Джедбург

Отсим дається до відома, що Церковний Базар нової греко-католицької громади в Джедбург, Саск., перенесено з дня 8. жовтня до **29. жовтня.**

За комітет базару:
Петро Сенчук, голова
Петро Гуменюк, секр.

ЗАКІНЧЕННЯ БАЗАРУ В ІСТ КИЛДОНАН-ЕЛМВУД

Заряд Українського Запомогового Братства св. Николая Відділ 3-ій в Іст Килдонан-Елмвуд, зробить розіграку й закінчить базар в суботу, дня 5-го жовтня, 1940, точно о годині 9 вечером.

При цій нагоді заряд складає подяку всім тим, що розкупили книжечки.

Ілля Вороняк, голова
І. Пелехатий, писар.

Ріка Саскачеван викинула тіло Степана Дарди

Едмонтонська кінна поліція дала звідомлення до преси що вона росліджує викинене з Саскачевану чоловіче тіло. Догадуються, що то тіло Степана Дарди, фармера з околиці — Шальки. Ріка викинула те тіло минулого тижня в Мирнамі, в Алберті.

Дарда втопився нехотячи у ріці ще в липні і його тіло тоді не зловлено.

Дими нависли над центральною й північною Албертою

Від неділі пополудня й майже ввесь тиждень опісля над центральною й північною Албертою повітря було пересичене їдкими димами. В Едмонтоні можна було бачити вечорами як перед лямпами перекочувалися клуби диму.

Дотепер не можна було вислідити звідки ті дими походять. Вгадують лиш, що то дими не з лісів а з мокрих торфовищ, що горять десь у північному Саскачевані.

Три тижні тому центральна й північна Алберта таксамо була окутана такими димами. Як тоді, так і тепер не викрито джерела тих димів. Здогад, що вони надкочуються з північного Саскачевану, роблять на тій основі, що коли віють східні вітри, вони приносять з собою дим; західні ж вітри за кілька годин очищують Алберту з диму.

Біциклісти в Едмонтоні ростуть

Чи відомо вам, що в Едмонтоні є тепер 7,527 біциклістів? А їх справді є стільки. Лишень що вони не вживають своїх роверів головно для життєвих потреб, а для розривки. Минулого року було їх зареєстровано 6,970, а цього року прибуло прибуло до них нове число — 557.

Найбільше число між тими біциклістами, то хлопці й дівчата.

ПРИДУМАЛИ СИРОВИЦЮ НА КІР

На конференції, скликаній Університетом Пенсильвенії, оголошено, що лікарям того університету вдалося придумати щіплення проти відомої дитячої недуги кору.

ВЖЕ ПОКЛИКАНО ПЕРШИХ РЕКРУТІВ

Перших 30,000 рекрутів, для примусового вишколення, вже покликано й усім їм розіслано листи. Вишколення має початися 9. жовтня, а перед тим, кожний з покликаних, має зголоситися до лікаря, для медичних оглядин.

Можливо що буде непотрібним кликати старшим чим 24 роки, бо сподіються, що воєнні вимоги можна буде задоволити лишень ґрупою від 21 до 24 року, й то нежонатих.

Покликаних до воєнного вишколення, будуть тримати в таборах по 30 днів, а опісля припишуть до якоїсь військової частини й відпустять додому. Рік пізніше їх буде знову покликано на 30 днів для повторного вишколення. Кликати будуть так, аби це не перешкаджало ні фармерству, ні якій іншій індустрії в Канаді. Це значить, що кожну ґрупу будуть муштрувати в такім часі, коли ті люди можуть відлучитися від свого заняття без шкоди для підприємства чи господарства.

І ЮГОСЛАВІЯ ПРОТИ ЖИДІВ

Заборонено жидам займатись торговлею споживчими артикулами. Виїмок становлять ті жиди, що були горожанами перед 3. груднем 1918 р. Кажуть, що це розпорядження звернене в першу чергу проти напливових жидів яких має бути в Югославії дуже багато. Їм закидують, що це через їх спекуляцію пожива пішла дуже вгору. Знову інші кажуть, що це початок протижидівської акції, яка має на цілі відсунути жидів цілковито від економічного життя краю.

СМІҐЛИ-РИДЗ І БЕК ПІД ОПІКОЮ АНҐЛІЇ

Кружляє поголоска, що бувший польський військовий начальник Сміґли-Ридз та полк. Бек, бувшийпольський міністр заграничних справ, утікли з табору інтернованих у Румунії й знадохяться тепер на острові Кипрі, що є на Середземному морі й є під владою Анґлії. Там має бути більше число польських провідників - утікачів.

Д-р Н. Никифорук вступив до канадійського військового медичного корпусу

Лейтнант Д-р Н. Никифорук, R.C.A.M.C.

всім нам відомий український лікар, який довший час практикував у Ст. Павл а посліднього пів року в Едмонтоні, виїхав до Келґарі. В Келґарі лейтнант Д-р Никифорук обійме становище медичного офіцира в Киррі Бараках. Від себе бажаємо йому всього успіху й Божих ласк.

Ще один український дентист

ЩО ПОКІНЧИВ УНІВЕРСИТЕТ З ВІДЗНАЧЕННЯМ

Василь Оробко, B.Sc.,D.D.S.

Д-р Василь Оробко роджений у Чеймберлейн, Саск., де він покінчив нижчу школу. Середню школу покінчив у Крейк, Саск., де його родичі Василь і Юлія Оробки мешкають.

Університет Д-р В. Оробко скінчив в Едмонтоні, де одержав степень B.Sc., D.D.S. і сколаршип на Повст Греджуейт в Дентистиці в Форсит Дентал Інфірмари, Бостон, Масс.

Цього року Д-р В. Оробко зістав назначений одним з лекторів в Албертійськім Університеті, де буде давати виклади про Дитячу Дентистику. Заразом буде обслугувати пацієнтів у свому модерному офісі в Теґлер Будинку під ч. 239 в Едмонтоні.

Д-р В. Оробко вже практикував один рік і ми віримо, що український загал віднесеться до нього з довірям.

Бажаємо йому успіху в його професії.

НІМЕЦЬКІ ОБІЦЯНКИ ДОБРОБУТУ ПО ВІЙНІ

З Берліну повідомляють, що голова фронту праці, Лей, оповістив нову програму налагодження господарства після війни. Між іншим нова програма передбачає, що оплата за працю буде поділена на дві категорії: "вільну" й "невільну". "Невільна" оплата видаватися не буде, а на її конто робітники чи службовці матимуть право брати від уряду потрібні їм речі, як, наприклад, "народні" автомобілі і т. п. Військова й трудова повинність після війни буде скасована. Уряд подбає про поліпшення добробуту робітників: витратить поверх два з половиною біліона долярів на будову домів для робітників, де помешкання з трьох кімнат коштуватиме 12 долярів на місяць; збудує санаторії, готелі, пароплави для поїздок на відпочинки і т. п. Тими обіцянками гітлерівці стараються заспокоїти зростаюче невдоволення німецького робітництва.

МАДЯРИ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ

Мадярська влада протестує проти заяв румунського уряду про "мадярські звірства" в Трансильванії. Каже, що нічого подібного там нема. Знову румунська преса висміває мадярські протести як цілком брехливі.

ОСЬ КУДИ ЗАЙШЛИ БОЛЬШЕВИКИ З РОЗВОДАМИ

Російський часопис "Соціяльне Законодавство", ч. 1, з року 1939, так говорить про питання поголівя:

"Політична держава не може існувати без родин, як при родньої основи. Щоб зробити родинне життя в СССРф тривалим, треба боротися проти легковажного ставлення до подружжя. Вільна любов (яку так радили на початку революції й яку широко практикували), в основі є буржуазним принципом, який нічого спільного не має з соціяльними принципами, ані з етикою та стандартами советського чоловіка. Подружжя має бути злукою на ціле життя."

ДРУЖНІ ДОРІКАННЯ СССР НІМЕЧЧИНІ

Тепер, коли Німеччина й Італія перехитрили СССР на Балкані й поставили його перед неприємними фактами прилучення Румунії до сфери їх впливу, а через те советські бажання проскочити через Румунію в Добруджу стали тяжко здійснимими, СССР вдає, що ніколи й не думав про похід на Балкан. Дорікає часописові Ґерінґа "Ессенер Національ Цайтунг", що вона "фабрикувала відомости про наміри СССР відносно Румунії", "немов би СССР хотів оповістити свій протекторат над Румунією" і т. д. Все це, мовляв, неправда. "Чутки ці розпускають для створення тривоги в Румунії; вони мають провокаційну мету викликати інциденти на російсько-румунськім кордоні'.

Цікаві речі

У стейті Мишиґен (Злучених Державах) ухвалено було в 1935 році закон, що вимагає від арештованих осіб оплачування видатків удержання їх у визниці. Від того року у стейтових вязницях Мишиґену відбули свої кари 20,000 осіб, однак тільки двоє заплатили кошти свого удержання.

Голуби то одинокі птахи, що пють воду одним тужком (подібно як люди і звірі); всі інші птахи з кожним ковтком води підносять голови вгору й так заливаються.

З птахів лиш сова бачить предмети обоїма очима. Всі інші роди птахів оглядають по одинокі речі лиш одним або другим оком.

Від давен-давна добувачі перел у Борнео вірили та й дотепер вірять, що перли то живі сотворіння. Тому вони вибирають найкращі, парують їх і держать разом у надії, що розведуть собі більше перел.

Мешканці островів Самоа (на Тихому Океані) кохаються в проґульках. На проґульки вибираються цілі села; спаковують свої достатки й гуртом виїзджають над море, або відвідують сусідні острови й по яких шести місяцях вертаються додому та й знов господарять.

Звичайний лід не спливає в алькоголі, а лід,заморожений під високим тисненням, не спливає у звичайній воді.

Хрести, що ними завершують бані етіопських церков, мають на своїх раменах стрясячі яйця. Ті яйця символізують світ. Бо Етіопці, як і багато інших народів Сходу, вірять, що світ повстав з яйця.

Корейська сільська дівчина рідко коли бачить на свої очі свого судженого перед тим, нім вийде за нього заміж. Вперше бачить вона його на другий день по весіллі. Батьки обоїх молодих самі запивають згоду й самі роблять всі приготування до весілля. А як молоду ведуть до шлюбу, їй заклеюють очі, а розклеюють аж на другий день по весіллі.

Відкриття Америки, ще до прибуття Колюмба, приписують собі такі народи: Араби, Баски, Хінці, Данці, Голяндці, Ісляндці, Ірляндці, Портуґальці, Венецийці й Валійці. Геольоги відкрили, що перед Колюмбом справді були тут білі люди і то Вінкінґи (Варяги).

ГУМОР

— Кілько людей працює в цій фабриці?
— Вісім разом з басом...
— То значить, сім без баса?
— Ні! Коли баса нема, то ніхто не працює...

* *

Малий хлопчик говорить свої молитви дуже тихим голосом.

— Я нічого не чую, що ти там говориш! — сказала шепотом мама.

— Бо я до вас не говорю! — відповів хлопчик рішучо.

* *

Костумер: Я задумую взяти на службу тую дівчину, що у вас працює. Чи то чесна особа?

Кравець: Я не зовсім що до того певний; на примір скажу вам:.... я кілька тижнів тому назад посилав її до вас з незаплаченим рахунком, а вона ще до нині не дала мені жадних грошей...

* *

Дівчина з міста найнялась до роботи на фармі. Пані вечером посилає її, щоб подоїла корови, та наперед питає, чи вона вміє доїти корови. Певно, що вмію, каже дівчина і йде до стайні. Пані її кличе назад і каже: таж треба взяти собі столець. Дівчина взяла столець і пішла. За якийсь час вертає й каже: Я вмію доїти корови, але що зроблю, коли дурна корова не хоче сідати на столець.

* *

Один фармер пише: Якщо хочете побачити найбільшу безрогу в цій околиці, прийдіть на мою фарму й питайте за мною.

* *

Молодий мужчина до старого: Так! Модерні молоді мужчини зробили далеко більший поступ, чим ви собі представляєте. Ось, я на примір можу вам точно сказати, що ви тепер думаєте.

Старий: Як так, то прошу ласкаво мені простити.

* *

Приємно переведений вечір...

— Ви були вчора на представленні... Що ж гарного ви там чули?

— О, багато! Наш сторник Курдибаба банкротує; Залізчиха закрасила собі волосся, а Прудкогнайки побилися.

Лисиця й Осел

— Відкіль бредеш ти, голово лиха? — Лисиця так мовля ослові.

— Дивився, як там лев здиха аж ген у тій діброві! Що тепер із ним зробилось! Де й сила тая ділась! Лежить неначе пень, і ніч і день. Ніхто його вже не боїться, усяк безпечно йде дивиться. Хто схоче — добре ускубне за чуб його зубами, а хто під боки стусоне — чи дрюком, чи рогами.

— А ти, запевне, не посмів? — йому підсміює лисиця.

— Оце таки! Чогож дивиться? І я його раз захмелив, нехай і наших знає!

А й в людях такечки буває, — чи то вже світ тепер такий: поки ти чим кому страшний, усяк тебе і поважає; а тільки як-небудь спіткнись, — дивись, — хто й поважав, той лає.

Л. Глібів.

На Біль Крижей Уживайте

УКРАЇНСЬКУ МАСТЬ — ЧУДО

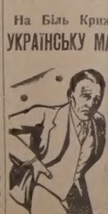

Вилічує ріжні болі як: ревматизм, біль крижей, ломання костей, рук, ніг і інших частей тіла. За одним натертям біль уступає. Ціна $1.00 з пересилкою. Пишіть до —
THE T. EATON CO. LTD.
Winnipeg, Man.
або до
Dufferin Avenue Drug Store
239 Dufferin Ave.
Winnipeg, Man.

ПРОДАЖА Й ОБСЛУХА
Телефон 26421
WADE & RICHARDS
10166-102nd Street, Edmonton.
Радія — Машини до Прання, Рефріджерейтори Вестінґавза

ДЛЯ РІДНИХ ШКІЛ
Маємо ПЕРШУ ЧИТАНКУ М. Матвійчука, ціна 45 центів. Замовлення з грішми посилайте на адр.:
UKRAINSKA TORHOWLA
806 Main St. Winnipeg, Man.

Треба дяко-учителя

Українська греко-Католицька громада в Принс Алберт пошукує дяко-учителя. Треба знати дяківство, діріґентуру, та вміти вести рідну школу. Подання слати на адресу:
REV. M. HOROSHKO
251-13 St. W., Prince Albert, Sask.

ЩО СПРИЧИНЯЄ СИВІННЯ?
Що робити, щоб не сивіти? Як привернути свому волоссю назад його природній колір, природним способом? Пишіть по безплатний обіжник:
HAIR & SCALP SPECIALTY (Dept. D)
10150-97th St., Edmonton, Alta.

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з
TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тягарові Вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332 - 104 St., Edmonton, Alta.
Тел. 26522 .. Тел. уночі 72569

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

30. вересня, 1940.

Овес —	
Но. 2. С. В.	18
Но. 3. С. В.	16
Ячмінь —	
Но. 1. С. В.	23
Но. 2. С. В.	23
Но. 3. С. В.	22
Жито —	
Но. 2. С. В.	26
Но. 3. С. В.	21

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	675—750
Середні	575—650
Звичайні	450—575
Ялівки —	
Добрі до вибраних	650—700
Звичайні до середніх	550—625
Корови —	
Добрі	400—450
Звичайні до середніх	300—375
Бугаї	300—450
Годівник —	
Добрі	550—600
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі до вибраних	700—800
Інші вдолину від	650
Свині —	
Бейкони	800
Яйця —	
Гуртівники платять за посилки з фармів.	
Великі А.	24—26
Середні А.	22—24
Ґрейд Б.	14
Ґрейд С.	8
Сметана (з доставою) —	
Специяльний ґрейд	19
Но. 1.	17
Но. 2.	13
Без ґрейду	8

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

30. вересня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1. Нортерн	71
Но. 2. Нортерн	69
Но. 3. Нортерн	67
Но. 4. Нортерн	64
Но. 5. Нортерн	60
Но. 6. Нортерн	56
Трек	70
Ячмінь —	
Но. 1. С. В., 6-гранний	39
Но. 1. С. В., 2-гранний	46
Овес —	
Но. 2. С. В.	32
Но. 3. С. В.	30
Жито —	
Но. 2. С. В.	45
Но. 3. С. В.	40
Лен —	
Но. 1. С. В.	123
Но. 2. С. В.	118
Но. 3. С. В.	109

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Д-Р Е. В. ЗВАРИЧ
Лікарі й Оператори
207 MOSER RYDER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 27862
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Srteet, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24646

Тел. офісу 21221. Тел. дому 31222
ДР. ІВАН МІСЬКІВ
Лікар і Оператор
232 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р І. ВЕРХОМИН
ЛІКАР І ХІРУРҐ
Пересвітлення промінями Рентгена (X-RAY), ультра-фіолетне світло і коротко-лучева машина до огрівання.
DR. J. VERCHOMIN
541 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.
Тел. офісу 24543 . Рез. 25884

Тел. офісу 22216.
Д-Р ВАСИЛЬ ОРОБКО
Дентист—Dentist
239 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЮРІЙ ДРАГАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сіенарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

ПИТАЙТЕ ЗА —
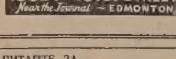

Виробляємо в Едмонтоні.

Кравецька Робітня
Робимо мужеські й жіночі Сути й Оверковти. — Продаємо шкіряні Футра по дуже умірковавих цінах.
WESTERN TAILORS
9763 Jasper Ave., Edmonton, Alta.
Тел. 24303. Власт. John Krywko

Заїхав до міста ґарою молодець з одною дівчиною. На ґарі не було лайсенсу. Полісмен спинив ґару і спитав молодця:

— Ви не маєте лайсенсу?

— Ще ні, пане! — відповів молодець — Але ми не думаємо зараз вінчатися, хіба за пару місяців.